Nr. 294. Kraków, Poniedziałek 14 Lipca 1919. Rok XXXVIII.

„Nowa Reforma“ wychodzi codziennie rano, w poniedziałki po południu.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	120 kor. — h.	60 kor. — h.	30 kor. — h.	10 kor. — h.
z odnoszeniem do domu	144 „ — „	72 „ — „	36 „ — „	12 „ — „
W Polsce:				
z jednorazową przesyłką poczt.	144 „ — „	72 „ — „	36 „ — „	12 „ — „
z dwurazową „	156 „ — „	78 „ — „	39 „ — „	13 „ — „
W państwie niemieckiem	156 „ — „	78 „ — „	39 „ — „	13 „ — „
W innych państwach	168 „ — „	84 „ — „	42 „ — „	14 „ — „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do **Administracyi „N. Reformy“** w Krakowie.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3.
Telefon Redakcyi 41. Administracyi 241. Dla rozmów **zamiejscowych 1572.**
Nr rach. poczt. Kasy oszczędności 140.956.
Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 50 h.: w Biurze dzienników **S. Sokołowskiego**, ulica Trzeciego Maja l. 5 i w **Biurze Plohna**, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 50 hal.

NOWA REFORMA

Prenumeratę przyjmują:

Zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; **miejscową:** Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku — Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hupczyca ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: We **Lwowie** Biura dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 21; S. Sokołowski, ul. Trzeciego Maja 5. W **Jarosławiu** J. Soczyńska. — W **Tarnowie** M. Raskach. — W **Wiedniu** Herman Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolgend Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu, — R. Mosse, (także w Warszawie, Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek, Wollzeile).

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem za pierwszy raz 90 hal., za każdy następny raz 70 hal., — Do numeru niedzielnego i świątecznego o 50 procent drożej. — **Nadesłane** po K 2·50 od wiersza. — **Głosy publiczne** po 4 K od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz K 1·50. **Załączniki** do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 koron od 100 egzempl. dla zamiejscowych, a 1 K od 100e egzempl. dla miejscowych prenumeratorów.

Grunwald.

Kraków, 13 lipca.

Rocznicę wielkiego zwycięstwa pod Grunwaldem obchodzimy dzisiaj ze szczególniejszem uczuciem. Potężne tchnienie, jakie od pól Grunwaldu i Tannenberga jasnym słupem ognia biło poprzez całą naszą noc niewoli głuchą, dzisiaj szczególnie nabrało nowego blasku i sił świeżych.

Nareszcie wolni, już w przededniu zupełnego zjednoczenia, we własnym domu, obchodzimy dzisiaj wielką rocznicę. Obchodzimy zaś ją nie tylko, jak dotąd było, na cześć praojców wielkich, na chwałę dalekiej, minionej chwili, lecz także na cześć zmartwychwpowstałego Wojska polskiego. I dobrze się stało, że rocznicę grunwaldzką połączono z obchodem ku czci żołnierza polskiego. Bo przedewszystkiem **świętem żołnierskiem** jest wielki dzień grunwaldzki. Z mocy oręża polskiego zrodził się przed wiekami — i dziś przez moc tegoż samego oręża przestał być mytem słonecznym, legendą świętą, a stał się na nowo żywą i twórczą siłą. Wielki duch rycerzy grunwaldzkich, duch Zawiszy Czarnego, Zyndrama z Maszkowic, Pawła z Wrocimowic, duch Jagiełły i rycerskiego Witołda, co dotąd w Polsce był jeno próżnym krzykiem po nocy, z odwalonej mogiły powstał żywy — i znowu, jako za dawnych dni prowadzi do boju odrodzonego wojska polskiego młode zastępy. Przerwana na tak długo nić wielkiej tradycyi bojowej znów snuje dalej wątek świetnych czynów wojennych na zwycięskich kresach białorusko-litewskich, nad wodami Prypeci, Styru czy też Strypy i Dniestru.

Umarła Ojczyzna rycerska znów do nas przyszła »z szumem, gwarnością, zawrotem«. I oto pod dumnym pomnikiem grunwaldzkim, co wzniesiony z płomiennej inspiracyi Paderewskiego »praojcom na chwałę, potomnym na otuchę«, był zuchwałą a proroczą zapowiedzią wielkich dni dzisiejszych, po raz pierwszy w dniu rocznicowym stanie nowy żołnierz polski, prawy dziedzic przodków bohaterskich.

To też w dniu dzisiejszym święcimy nie tyle ów dawny, jagielloński Grunwald, lecz ten współczesny, Grunwald światowy, ów młot potężny w ręku koalicyi, w której szeregach stoi i Polska odrodzona, po raz drugi rozbijający »w proch i pył — krzyżacką zawieruchę«. Wraz z myślami, lecącemi w dalekie dni naszej narodowej przeszłości, łączą się głębokie uczucia wdzięczności dla nieprzeliczonych wojowników, kruszących złowrogą moc germańską nad rzekami Sambry, Mozy i Marny. Tem żywsze zaś są te uczucia, że wśród mnogich zastępów wojennych nie brakło i polskich legij z za morza — i polskich żołnierzy-tułaczy, w ślad za wodzem-pielgrzymem, Hallerem, przybyłych ze wszystkich stron świata, że i tutaj na własnej ziemi idąc za nakazem więźnia magdeburskiego toczyliśmy i toczymy bój zacięty z »hydrą krzyżacką« najpierw tajemny i męczeński, potem otwarty i żołnierski.

To też z podniesionem czołem stajemy dzisiaj u stóp pomnika Grunwaldzkiego, szczęśliwi, że pomimo wszystkich ciężkich kolizyj — jednak na stos dziejowego czynu w miarę sił i możności dorzuciliśmy swą cząstkę krwi i męczeńskiego trudu, że oto dzisiaj młode wojsko polskie, piersiami swemi broniące wschodnich rubieży wiernie wypełnia testament grunwaldzki: obronę kultury, na duchu, a nie na formie opartej, obronę prawdziwej wolności ludów przed zalewem barbarzyństwa i ucisku, idącego na świat pod pokrywką rzekomo wyzwalających haseł.

Lecz stając dziś pod pomnikiem Jagiełły nie tylko czcimy Grunwald historyczny z dnia 15 lipca 1410, czy też współczesny wyrosły z orężnych czynów zwycięskiego Zachodu, a także po części i z naszych znojów i trudów, lecz zbieramy także równocześnie siły i ducha umacniamy do ostatecznych zapasów, które prędzej czy później czekają nas nieodwolalnie.

By zaś ta ostateczna rozprawa była zwycięską, by zamieniła się w nowy Grunwald, młotem naszej własnej woli wykuty, jak tamten historyczny, starać się musimy, by nasze pogotowie wojenne, oparte zostało na fundamencie tych samych idei, z których ducha zrodził się Grunwald roku 1410. Krzyżackiego bowiem najeźdźcę powaliła wówczas nie tylko uzbrojona dłoń żołnierza polskiego, lecz także — i to głównie — wielka idea, która po raz pierwszy sfederowała mnogie narody słowiańsko-litewskie na wspólny trud bojowy.

Pod jednym znakiem stające obok siebie mnogie ludy, więc przedewszystkiem Polacy ze wszystkich bez różnicy dzielnic, dalej »Witołdowe narody«, wśród których prócz Litwinów, Rusinów i Tatarów nie brakło także Besarabów i Wołochów, dalej pod Żyszką hufce Czechów i Morawców — są dla nas dzisiaj wskazaniem drogi, po której idąc, wykujemy niezwyciężony hart grunwaldzkiego oręża.

W ten dzień rocznicowy nie tylko zatem składamy cześć żołnierskiemu trudowi, temu z dni dawnych — i temu z dni dzisiejszych, lecz także głęboki pokłon oddajemy wielkiej idei Wolności, co ongiś natchnęła mnogie zastępy polsko-litewsko-słowiańskich wojowników i poprowadziła je do wspólnego zwycięstwa.

W tej przedewszystkiem idei tkwi niepokonany duch Grunwaldu.

W rocznicę zburzenia Bastylli.

Kraków, 13 lipca.

Święto narodowe Francyi, obchodzone 14-go lipca każdego roku na pamiątkę zdobycia Bastyili, 130 lat temu, było zawsze świętem uniwersalnem, świętem całego świata cywilizowanego, gdyż sercem brali w niem udział miłośnicy wszelkiej wolności, szermierze każdej idei, bojownicy wszelkich oręży, wymierzonych w to, co ludzkość ujarzmiało lub ujarzmia. Żywiołowy rozmach ludu paryskiego, objawiony wzięciem Bastylli, był nie tylko symbolem odruchu, kruszącego kajdany despotyi, ale mądrym czynem przewidywania, by młodej wolności francuskiej nie wzięto w dwa ognie: w ogień bastylskiej fortecy i siepaczy księcia Brogliego.

Legendy oplotły ten czyn powojem transfiguracyi i defiguracyi. Zbyteczna przerąbywać się przez te gąszcze. Bo z którejkolwiek strony docierać się będzie do jądra, zawsze natrafi się na promienną strugę krwi, wylanej w bohaterskiej ofierze, zawsze z tej krwi wytryśnie glorya tryumfującej idei, idei ludzkości i wolności, idei tak potężnej, że nawet reprezentant najbardziej zatwardziałej arystokracyi, poseł wenecki, musiał bastylski tryumf paryskiego ludu nazwać »une noble revolte«, szlachetnym buntem.

Zburzenie Bastylli było zewnętrznym znakiem zwycięstwa rewolucyi, proklamowanej przez stan mieszczański w Zgromadzeniu narodowem, a wciągniętej dopiero odwagą Paryżan na twardy grunt rzeczywistości, zepchniętej na wartki prąd odrodzeń, dążących w przyszłość. W ponure głębie Europy, ujętej w sen kamienny średniowiecza, uderzyło gromkie hasło, jak blok olbrzymi, urwany z granitów wieczności. Od tego uderzenia wzbiła się potężna fala błogosławionego przewrotu, a kręgi jej najdalsze drżą po dziś dzień, realizując w zwycięskim pochodzie nieprzedawniony nigdy i najcenniejszy skarb człowieka: równość w obliczu prawa, udział najszerszych mas w rządzie i sądzie. — Czem jesteśmy my wszyscy, zalani szlachetnym potem trudu pracownicy przyszłości, tem jesteśmy tylko dzięki tryumfowi rewolucyi francuskiej.

Obecna wojna obaliła nowa Bastyllę, zbudowaną krwią i żelazem przez kanclerza powalonych dziś Niemiec. Impet francuskiego narodu odżył w skoordynowanym wysiłku całego cywilizowanego świata. Pod jego naporem rozpadła się Bastylla militarnej despotyi pruskiej. Otwarła się nowa era dziejów. U jej kolebki stoją już nie tylko deptane prawa człowieka, lecz tryumfujące nareszcie prawa narodów, odżywający honor ludzkości.

Obu Bastyllom towarzyszy los Polski. Dawna była świadkiem upadku naszego państwa, nowa jest zwiastunem i twórcą jego zmartwychwstania.

Tej nowej Bastylli, znaczącej się dla nas przychylnością Francyi, nigdy jej nie zapomnimy. Jej szlachetnemu wstawiennictwu zawdzięczamy wiele z tego, co stanowić będzie fundamenty naszej wielkości i siły.

To też cała Polska jednoczy się z republiką francuską w uroczystym obchodzie tego jej święta narodowego, które jeżeli kiedy, to dzisiaj silniej niż kiedykolwiek przedtem, przemawia do serc i umysłów polskich.

Polska przed ratyfikacyą traktatu.

Przed ratyfikacyą traktatu w Polsce.

Warszawa, 13 lipca (PAT). Dziś przybył tu Władysław Grabski, trzeci delegat rządu polskiego na konferencyę pokojową. Grabski w imieniu delegacyi polskiej złożyć ma Sejmowi traktat pokojowy do ratyfikacyi i udzielić wszelkich wyjaśnień, związanych z tym traktatem. Prezydent ministrów Paderewski oraz p. Roman Dmowski pozostali w Paryżu ze względu na nierozwiązanie dotychczas sprawy Galicyi wschodniej.

Komisya dla wykonania warunków traktatu.

Paryż, 13 lipca. (PAT). Radio stacyi poznańskiej. Najwyższa rada międzysojusznicza rozważała w piątek projekt odpowiedzi na notę, odnoszącą się do wykonania warunków traktatu na ziemiach wschodnich. Utworzono komisyę, mającą zająć się sprawą okupacyi odnośnych obszarów. — W skład jej wchodzą: Tardieux (Francya), Grove (Anglia), Dules (Stany Zjednoczone), Vaniteli (Włochy), Oczai (?) (Japonia). Komisya ta przygotowała już zarządzenia, które będą podjęte w chwili okupowania Szlezwigu, **ziem, przyznanych Polsce, okupacyi Prus wschodnich i Gdańska.** Wczoraj obradowała również komisya dla ustalenia granic Bulgaryi. Prace tej komisyi musiały być przyspieszone wobec konieczności nakreślenia granic Rumunii i Serbii, oraz granicy od strony Dobrudży. Ustalenie granic południowych nie było jeszcze przedmiotem obrad.

Dla uporządkowania stosunków polsko-niemieckich.

Warszawa, 13 lipca (PAT). Stacya iskrowa w Nauen podaje dosłowne brzmienie noty wręczonej francuskiemu prezydentowi ministrów Clemenceau we wtorek przez przewodniczącego niemieckiej delegacyi Lersnera, w sprawie nawiązania w Berlinie rokowań polsko-niemieckich. Nota ta brzmi:

Wykonanie przez Niemcy warunków pokojowych na wschodzie wymaga daleko sięgających przygotowań, które muszą nastąpić natychmiast po ratyfikacyi traktatu pokojowego, albowiem nagłe wycofanie się władz niemieckich z ziem, które mają być bezsprzecznie odstąpione, wytworzyłoby wielki zamęt. Tyczy się to głównie administracyi wewnętrznej, sądownictwa i komunikacyi. Zdaje się, że bezpieczeństwo i porządek publiczny o tyle bardziej są tam zagrożone, ile że przeciwieństwa narodowe już teraz doprowadziły do wielkiego podniecenia umysłów ludności. Z tych powodów rząd niemiecki uważa za potrzebne przyśpieszenie, a nawet bezpośrednie rozpoczęcie rokowań z rządem polskim. **Celem tych rokowań byłoby zabezpieczenie uporządkowanego przekazania poszczególnych gałęzi administracyi pruskiej w porozumieniu z odnośnemi władzami pruskiemi, oraz ustalenie planu wycofania urzędników pruskich.** Rząd niemiecki dlatego proponuje odbycie tych rokowań w Berlinie, ponieważ w mieście tem znajduje się większa część centralnych urzędów pruskich, wchodzących tu w rachubę. Delegatom polskim zapewnionoby w Berlinie wszelkie udogodnienia i ułatwienia, niezbędne przy wykonaniu ich zadania. Rząd niemiecki prosi więc o uprzejme możliwie wczesne zawiadomienie, czy rząd polski zgodzi się na tę propozycyę i czy gotów jest w terminie jak najśpieszniejszym zamianować swych przedstawicieli do wspomnianych rokowań oraz podać termin przyjazdu ich do Berlina.

Przygotowania do objęcia prowincyi zachodnich.

Wiedeń, 13 lipca. (Tel. pryw.). »Tel. Comp.« donosi z Torunia: Rząd polski nie uzna rad robotniczych, zorganizowanych w krajach, które Niemcy odstąpić mają obecnie Polsce. Pruskie władze administracyjne przeniesione zostaną z Torunia do Gdańska, celem zapobieżenia niepokojom. Utworzono w Grudziądzu mieszaną obronę ludową.

Roman Dmowski za programem wielkiej Rosyi.

Warszawa, 13 lipca (Telef. pryw.) Korespondent »Przeglądu Wieczornego« donosi z Paryża:

Rada pięciu zajmuje się obecnie ciągle sprawą Polski. Komisya terytoryalna, która pracuje nad określeniem granic Polski, jest w ciągłej styczności z komisyą polityczną. Większość członków pracuje w obu komisyach. Chodzi też o uregulowanie sprawy Gdańska, Wisły i Górnego Śląska. Nie mówi się na razie nic o granicach naszych na wschodzie. Przyjazd Władimirowa, jakkolwiek zastrzegają, by posiadał jakąkolwiek misyę dyplomatyczną, może wprowadzić na porządek dzienny sprawę naszych granic z Rosyą. Zaznaczyć należy, **że nasz pierwszy delegat pokojowy (Roman Dmowski) obstaje w dalszym ciągu przy programie wielkiej Rosyi, uważając ją za mniej niebezpieczną dla Polski niż wolną Ukrainę.**

Autonomia Galicyi wschodniej.

Warszawa, 13 lipca. »Kuryer Warszawski« donosi:

W tych dniach delegacya polska w Paryżu złożyła radzie ententy **szkic głównych zasad, na których winnaby się oprzeć autonomia Galicyi wschodniej.** Przewidziano tam, rozumie się, sejm miejscowy, mający pełnomocnictwa w sprawach oświaty, kolei, dobroczynności, samorządu miejscowego itd. Język ruski byłby, równie jak polski, urzędowy. (Oczywiście dyplomacya polska okrywa znowu tajemnicą jedną z najważniejszych spraw narodowych. Od czego jest Sejm, jeżeli w tak doniosłej sprawie czyni się wnioski bez niego? Przyp. »N. Ref.«)

Samorząd na Górnym Śląsku.

Nauen, 13 lipca (PAT). Radiotelegram stacyi poznańskiej.

W łączności z pewnemi dążeniami stworzenia na Górnym Śląsku jednostki autonomicznej odbyli posłowie z Górnego Śląska do konstytuanty niemieckiej dłuższą naradę z przedstawicielami rządu niemieckiego i pruskiego. Postanowiono, że wprowadzenie samorządu dla Górnego Śląska należy uważać za niemożliwe. W tym duchu wypowiedzieli się także i centrowcy.

Wielkie zwycięstwo na froncie wschodnim.

Zajęcie Jazłowca. — Ogromna zdobycz wojenna.

Warszawa, 13 lipca (PAT). Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 12 bm.:

Front g a l i c y j s k o-w o ł y ń s k i. W Galicyi **na odcinku Strypy zajęły nasze oddziały w brawurowym ataku Jazłowiec. Wzięliśmy 1.000 jeńców, w tem kilka oficerów, zdobyliśmy baterye z 6 dział, samochód ciężarowy, wielką ilość karabinów maszynowych i ręcznych oraz wiele taborów. W walce tej odznaczył się sprawnością bojową i dzielnością 31 pp. i ułani gen. Żeligowskiego.**

Front p o l e s k i. Nieprzyjaciel jest w dalszym ciągu w odwrocie. Koncentrycznym atakiem z trzech stron **zajętą została Łachwa.**

Front l i t e w s k o-b i a ł o r u s k i. Ataki bolszewickie na północ od Dubrowej (północny zachód od Mińska) zostały kontratakiem odparte, przyczem wzięliśmy 100 jeńców i zdobyli 3 karabiny maszynowe. **Ogólna zdobycz na froncie litewsko-białoruskim w czasie od 1-go lipca do 8-go lipca jest następująca: 1.840 jeńców, 42 karabiny maszynowe, 9 dział, w tem 1 ciężkie, liczne tabory.**

W zastępstwie szefa sztabu generalnego
H a l l e r, pułkownik.

Dodatek drożyźniany dla urzędników

Warszawa, 13 lipca (PAT). Na wczorajszem posiedzeniu komisyi budżetowo skarbowej przyjęto zgodnie następujący projekt ustawy o przyznaniu funkcyonaryuszom państwowym nadzwyczajnego dodatku drożyźnianego:

Sejm upoważnia rząd do wypłacenia etatowym i nieetatowym funkcyonaryuszom państwowym, bez względu na treść warunków pisma nominacyjnego, obok dotychczasowych dodatków drożyźnianych i kwartalnych, także i nadzwyczajny dodatek drożyźniany a to począwszy od 1 lipca 1919 aż do czasu ostatecznego uregulowania poborów służbowych.

Nadzwyczajny dodatek drożyźniany wynosi bez względu na miejsce służbowe, miesięcznie:

a) Dla urzędników I kategoryi płac względnia rangi 1.000 mk., dla II kategoryi 600 mk., dla III kategoryi 700 mk., dla IV kategoryi 500 mk., dla V do V b. kategoryi 450 mk., dla VI i VII kategoryi 400 mk., dla VIII kategoryi 350 mk., dla IX kategoryi 300 mk., dla X kategoryi 250 mk., dla XI kategoryi 200 mk.

b) Dla urzędników, personalu kancelaryjnego, starszych funkcyonaryuszy straży skarbowej, straży bezpieczeństwa i policyjnej 150 marek względnie koron.

Funkcyonaryuszom na obszarze byłej okupacyi austryackiej wypłata dodatku nadzwyczajnego nastąpi w walucie koronowej według relacyi obowiązującej obecnie dla wypłat poborów służbowych.

Przynależności do rangi określa się według wysokości pobieranych miesięcznie poborów miesięcznych, łącznie z dodatkiem za lata służbowe. **Postanowienia ustawy niniejszej nie dotyczą nauczycieli wyższych zakładów naukowych, jakoteż szkół powszechnych i pracowników kolejowych.**

Mniejszość komisyi wniesie na plenum osobny wniosek, domagający się przyznania podurzędnikom personalu kancelaryjnego itp. dodatku drożyźnianego w wysokości 50 proc.

Wniosek p. Smulikowskiego **o przyznanie nauczycielom dodatku drożyźnianego nie uzyskał większości.**

Urząd komisarzy cywilnych przy armii

Warszawa, 13 lipca (PAT). Do powiatowych komisarzy rządowych i burmistrzów miast rozesłany został okólnik treści następującej:

Na podstawie rozkazu naczelnego dowództwa wojsk polskich rozporządzeniem ministerstwa spraw wewnętrznych ustanowiono aż do odwołania, urzędy okręgowych komisarzy cywilnych przy dowództwach korpusów armii generała Hallera oraz przy odnośnych dywizyach, w skład wspomnianych korpusów wchodzących, których głównem zadaniem i **obowiązkiem jest być łącznikiem względnie pośrednikiem między dowództwem korpusu względnie dywizyi a przedstawicielami administracyi państwowej i ludnością na terenach, objętych wspomnianemi grupami.** W myśl powyższego zarządzenia wszystkie rozporządzenia władz wojskowych pośrednio albo bezpośrednio tyczące się administracyi i ludności cywilnej, powinny być wykonywane za pośrednictwem komisarzy, przydzielonych do korpusów. Wedle przepisów, wydanych przez naczelne dowództwo wojsk polskich, mają komisarze cywilni prawo wydawania wiążących rozkazów wszystkim powiatowym komisarzom rządowym w sprawach tyczących się wojska, względnie wywołanych działaniami wojennemi, przedstawiają zatem w stosunku do wymienionych organów administracyi władzę przełożoną, nie tworząc atoli instancyj służbowych. Komisarze kontrasygnują wydane przez władze wojskowe — po poprzedniem porozumieniu się z niemi — rozporządzenia i rozkazy i obwieszczenia, mające na celu utrzymanie ładu i porządku na terenie korpusu czy dywizyi, pokrycie zapotrzebowania wojska, regulowanie rekwizycyi dostawy podwód, powoływanie ludności cywilnej do robót przymusowych na cele strategiczne, ograniczenie wolności ruchu oraz we wszystkich innych sprawach, co do których dowództwo uzna za konieczne wydać przepisy i postanowienia obowiązujące. Komisarze przy korpusach rozpatrują dochodzenia albo meldunki w sprawie konfliktu osób cywilnych z władzami wojskowemi, odgrywając rolę pośredników, celem łagodzenia ich i załatwiania na miejscu, albo też nadają właściwy kierunek dochodzeniom w sprawach ważniejszych po sprawdzeniu ich, przyczem załączają swą opinię. Z powołaniem się na te przepisy zwraca się uwagę komisarzy powiatowych rządowych, prezesów miast i burmistrzów, że sprawy tej treści ze względu na ich ważność muszą być z całą sumiennością rozpatrywane i w razie zachodzącej potrzeby podawane do bezzwłocznej wiadomości wspomnianych komisarzy cywilnych przy uwzględnieniu tego, że staraniem każdego obywatela państwa polskiego, szczególnie w dzisiejszych ciężkich stosunkach politycznych, powinno być hasło »wszelkie ułatwienia dla wojska« nie spuszczając jednak z uwagi tej okoliczności, że również ważnemi są dobro i interes ludności, która w reprezentantach władz cywilnych musi mieć bezstronnych i sprawiedliwych orędowników.

Expose prezydenta Tusara.

Wiedeń. 13 lipca. (Tel. pryw.). Korespondentowi »N. Fr. Presse« w Pradze oświadczył prezydent T u š a r między innemi, że w sprawie cieszyńskiej **przyjdzie prawdopodobnie do pokojowego porozumienia między Polakami a Czechami.** Komisya mieszana pracuje usilnie, by znaleść »modus vivendi« ku zadowoleniu obu stron. Z powodu kilku wsi, nie przyjdzie do wojny między Polską a państwem czesko-słowackiem. Co do stosunku państwa czesko-słowackiego do Niemiec, oświadczył prezydent Tušar, że dążyć będzie do nawiązania lojalnych stosunków z państwem niemieckiem. Droga znajdzie się zapewne. W kwestyach społecznych — oświadczył prezydent Tušar — że o socyalizacyi na razie nie myśli. Obecne stosunki gospodarcze w kraju uniemożliwiają przeprowadzenie socyalizacyi w szerszych rozmiarach. Rząd czesko-słowacki nie obawia się niebezpieczeństwa bolszewizmu, gdyż robotnik czeski jest należycie uświadomiony i ocenić potrafi zgubne skutki rządów bolszewickich na Węgrzech.

Fatalne następstwa stemplowania banknotów.

Praga, 13 lipca (PAT). »Weczer« zamieszcza interwiew z nowym ministrem finansów Horaczkiem, który na zapytanie co zamierza uczynić, ażeby usunąć okrutne zamieszanie, wywołane **zalewem banknotów z fałszywymi stemplami oświadczył,** że przedewszystkiem należy jak najszybciej wymienić banknoty stemplowane na nowe banknoty czeskie, **przyczem banknoty z fałszywymi stemplami nie będą wymieniane.** Następnie oświadczył, że w celu poprawienia sytuacyi gospodarczej musi się podjąć wytężoną pracę w celu podniesienia eksportu i oszczędności. Wkońcu zaznaczył minister finansów, że będzie się starał obłożyć **majątki wojenne wysokim podatkiem,** jak również ściągnąć dość wysoki podatek majątkowy.

Po uchwaleniu reformy agrarnej

Maximum posiadania obszaru, wolnego od wywłaszczenia, uchwalone zostało na czwartkowem posiedzeniu sejmowem większością jednego głosu. Pewna część prasy warszawskiej wysnuwa stąd najfałszywszy w świecie wniosek, jakoby bądź ustawa agrarna, bądź jej artykuł VI uchwalony został »jednym głosem«. Z tego wychodząc założenia brnie się dalej w rozumowaniu, jakoby wniosek mniejszości uchwalony został przez »wrogów Polski«, bo głosowali za nim także dwaj posłowie niemieccy i żydzi (z wyjątkiem rabinów Halperna i Perlmuttera). Argumentacya ta oczywiście nie wytrzymuje krytyki. Bo prawdą jest, że wniosek mniejszości komisyjnej przeszedł większością jednego głosu, co mogło być dziełem przypadku, a co zdarza się we wszyskich ciałach ustawodawczych, ale i to także jest prawdą, że za wnioskiem mniejszości oświadczyło się 183 głosów i że nie byłby on uchwalony, gdyby oprócz dwóch głosów przedstawicieli Niemców i posłów żydowskich, nie były się za nim oświadczyły także inne poważne organizacye klubowe. Nie można także wysnuwać stąd wniosku, jakoby cała ustawa agrarna jednemu głosowi zawdzięczała uchwałę sejmową. Przecież w chwili głosowania nad art. VI, cała ustawa, z wyjątkiem tego artykułu, zawierająca zasady podstawowe reformy, była już uchwalona, i gdyby głosowanie co do maximum posiadłości ziemi było uchwalono wedle wniosku większości komisyjnej, to i tak cała ustawa, jako taka, uchodziłaby musiała za uchwaloną.

Ostatecznie za wnioskiem mniejszości Dab-

skiego, wedle zestawień dzienników warsz., głosowali: piastowcy, Thugutowcy, odłam Zjednoczenia ludowego z ks. Starkiewiczem, obaj przedstawiciele Niemców i wszyscy żydzi z wyjątkiem rabinów Halperna i Perlmuttera, którzy nie głosowali nad reformą rolną wogóle. — Przeciw wnioskowi temu głosowali: Związek ludowo-narodowy (narodowi demokraci), Zjednoczenie ludowe w pierwszym odłamie, Wielkopolanie z N. Z. R. i klub pracy konstytucyjnej. Z klubu pracy konstytucyjnej nie głosowali jednak posłowie: Abrahamowicz, Galik, Stesłowicz i Rauch, obaj ostatni posłowie z miast; nie głosował również pos. Buzek, nie należący do żadnego klubu (dziki). Ze Z. L. N. nie głosował też poseł Seweryn ks. Czetwertyński.

Prasa warszawska wysnuwa stąd wnioski o wielkiej klęsce narodowej demokracyi, o braku większości sejmowej, dzięki czemu nie można mówić o parlamentaryzacyi gabinetu i t. p.

Izba sejmowa przyjęła jednak wynik głosowania spokojnie, składając tem dowód wielkiego taktu. Nie objawił radości, choć cieszył się z pewnością, Związek chłopski, nie protestowała i nie burzyła się przegłosowana prawica, choć poniosła klęskę. Sejm nie chciał — jak słusznie wyraża się jeden z dzienników warszawskich — w tej chwili wielkiej reformy, która pociągnie ku Polsce lud polski na Mazurach i na Śląsku Górnym, dzielić się na zwycięzców i zwyciężonych.

Temu uroczystemu nastrojowi dał wyraz w pięknem słowie swojem marszałek Sejmu. Jak słusznie w pewnej stronie zauważono, mowy takie zwykło się we Francyi plakatować. W Polsce, jedyne państwowe biuro P. A. T. nie miało niestety tego odczucia politycznego, aby ją w dosłownem brzmieniu rozesłać natychmiast do prasy pozawarszawskiej. Korygując to wykolejenie P. A. T. przytaczamy mowę marszałka w dosłownem brzmieniu.

MOWA MARSZAŁKA.

»Szanowni posłowie! — mówił marszałek Trąmpczyński — Dobiegliśmy nareszcie do kresu rozpraw gorących, które jednak nieraz mogły wywołać w każdem patryotycznem sercu obawy, czy nie wstrząsną podstawami Rzeczypospolitej. Obawy te były niewątpliwie przesadne. We wszystkich parlamentach zachodzą dość często podobnie namiętne rozprawy, mianowicie tam, gdzie chodzi o sprzeczne interesy materyalne. W naszym Sejmie **nie chodziło o interes materyalny posłów.** — Bo dość się rozejrzeć po ławach obu stron, aby się przekonać, że więcej niż dziewięć dziesiątych posłów ani bezpośrednio, ani pośrednio żadnego osobistego materyalnego interesu w tem nie miało, jaki będzie rezultat walk. Była to raczej **walka o zasady**, podjęta z obu stron z wiarą w pożyteczność zasad, bronionych dla ojczyzny. Może nie jeden zarzuci Sejmowi, że w czasach, gdy wojna na kilku frontach kraju naszego jeszcze nie ustała, nie pora była tak zacięcie walczyć choćby o najszczytniejsze zasady, bo każdy z nas powinien kraj kochać więcej, niż swe zasady. Ale nawet w najgorętszych chwilach tej walki, nie wątpiłem, że ostatecznie **musi zwyciężyć dobra dusza polska**, że 100-letnia niewola nauczyła nas jednej rzeczy, to jest nie szukać w rodaku, który ma inne zapatrywania, wroga. Stąd **radością musi napełnić serce każdego patryoty fakt dzisiejszy**, że właśnie ostatni, a najważniejszy punkt sporny zakończony został ostatecznie **w spokoju bez ubliżenia godności Sejmu.**

»Więcej jeszcze pocieszającym jest fakt, że stronnictwa, pomimo pozornej przepaści różnic, jakie je dzieliły, w jednym punkcie były zupełnie zgodne, to jest, żeby niedopuścić w kraju do samowoli lub gwałtu, zgodne były z tem, aby surowo karać wszelkie zakusy samowolnych prób. wyzyskiwania tej ustawy, bez zezwolenia władz, któreby musiały kraj rzucić na pastwę anarchii. Dziś w 509-tą rocznicę bitwy Grunwaldzkiej warto właśnie pamięcią sięgnąć jeszcze w inną walkę o ziemię, z której naród nasz wyszedł zwycięsko. W ciężkiej niewoli zaboru pruskiego i w twardej walce z Niemcami, trwającej lat kilkadziesiąt, nie znaliśmy ani na chwilę jakichkolwiek nieprzyjaznych uczuć między chłopem a obszarnikiem, bo wszystkim przyświecała tylko jedna myśl — miłość ojczyzny, i wspólna obrona ziemi ojczystej. Tylko dzięki tej jedności odnieśliśmy zwycięstwo. — I tutaj mogę zapewne w myśl całego Sejmu wyrazić życzenie, aby walki, jakie przebyliśmy, nie pozostawiły głębszego śladu w sercach narodu, aby obie strony nabrały przekonania, że to, co uchwała stanowi, **nie jest łupem jednej strony**, ale raczej tylko **konieczną ofiarą z drugiej strony** — ofiarą na ołtarzu ojczyzny«.

PRASA WARSZAWSKA

zajmuje się na razie, jak już wspomnieliśmy, przeważnie kwestyą ugrupowania stronnictw podczas głosowania nad artykułem VI. Ale o politycznych i socyalnych konsekwencyach, jakie wynikną z reformy agrarnej dla Polski, wypowiada się zasadniczo jeden tylko »Kuryer Poranny« najpoczytniejszy dziś organ prasy warszawskiej.

»Dokonane zostało dzieło — pisze »Kuryer Polski« — na którego podstawach ma się oprzeć przyszłość Rzeczypospolitej. Zapoczątkowana została Polska Ludowa. Dzieło jest śmiałe i zmienia zasadniczo ten stan rzeczy, który odziedziczyliśmy po Polsce szlacheckiej i który utrzymał się podczas wiekowej niedoli. Okres przejściowy będzie ciężki i trudny. Nie rodzi się nic nowego bez ofiar, bólów i wstrząśnień. Dobroczynne owoce ustanowionej reformy może długo jeszcze każą na siebie czekać. Może nie zdoła stwierdzić ich jeszcze całe dzisiejsze pokolenie. Może ogólny stan naszych interesów gospodarczych i naszej tradycyi kulturalnej na razie ucierpi w sposób dotkliwy, dotkliwy nietylko dla jednego stanu, ale i dla całokształtu naszego moralnego i materyalnego dobra.

»Tak twierdzą przeciwnicy tej reformy. Sądzimy, że ten pogląd jest pesymistyczny i płynie przedewszystkiem z przywiązania do zadawnionych porządków i z instynktownej obawy przed radykalną odbudową naszego życia. Ale choćby te ponure przewidywania miały się sprawdzić — tylko niewiara w siły żywotne naszego ludu, w jego energię, tężyznę, zdolności i mocny instynkt publiczny może wątpić, że te trudności początkowego okresu **rychło pokonane zostaną** i że ziemia polska oddana w ręce rozmiłowanego w niej ludu **zakwitnie potem tem bujniej** i dobrobytem wspaniałym i nową, rodzimą, swojską, krzepką cywilizacyą.

»Reforma nie rugule dawnego ziemiaństwa, ogranicza je tylko i obok niego stawia nowe ziemiaństwo chłopskie. Równa ona wybujałości i przeprowadza nie w poezyi, nie w deklamacyi, nie we frazesie, ale w czynie żywym ów cud, o którym marzył Krasiński ów: »jeden tylko, jeden cud« — łączący w pracy, nad ziemią i nad dobrem Ojczyzny: »z polską szlachtą polski lud«.

»Stare idee Mochnackiego o uszlachceniu chłopa polskiego, jako zasadniczego ideału polskiej demokr., zaczynają od dzisiaj wchodzić uroczyście w życie. Inteligencya polska, wraz z szerokiemi warstwami ludności miejskiej, na której interesach materyalnych przejściowy okres nobilitacyi agrarnej może najciężej się odbić, wita radośnie to wcielenie najpiękniejszej zasady wytycznej demokracyi z ducha polskiego poczętej«.

»Kuryer Warszawski« stoi na fałszywem, naszem zdaniem, stanowisku, że »tylko czysty przypadek, że tylko nieobecność jednego lub dwu posłów, rozstrzygnęły o najdonioślejszej przebudowie gospodarczej, jaką odradzająca się Polska mogła przedsięwziąć«. Jakże ogół polski — woła z patosem »Kuryer Warszawski« — może teraz nabrać przeświadczenia, »że tak burzycielska reforma zawiera także czynniki konstrukcyjne«? Organ ten zupełnie niepotrzebnie niepokoi się myślą, czy zagranica nie nabierze zaufania do solidarności reformatorskiej w Polsce. Obawy płonne, zważywszy, że ta zagranica, na której opinii nam dzisiaj zależy, jest więcej od nas demokratyczna i do praktyk parlamentarnych jest przyzwyczajona. »Kuryer Warsz.« godzi się jednak z faktem dokonanym i nawołuje większą własność, aby przyłożyła ręki do sumiennego i umiejętnego przeprowadzenia reformy, »która skazuje ją na śmierć«. Zanim zamrze większa własność, dopomódz winna ekonomicznemu i kulturalnemu wychowaniu swoich spadkobierców.

GIACOMO MONELLI.

Kraków.

Gdy śpiewne dźwiękiem spiżowego rymu
O skłonie słońca odezwą się dzwony,
W kościołach twoich czuję świętość Rzymu,
Śród twoich ulic czar murów Werony.

Jakiemś tajemnem zasłuchaniem drzemią
Omszałych arkad i krużganków cienie —
Ponad odwieczną twoją akademją
Waży się Padwy mej święte wspomnienie.

Tu myśl twą czytam pod rdzawą przyłbicą
I dni wspominam twe dawne, jaśniejsze...
— O dostojności królewska skarbnico!
O starej Polski miasto najcudniejsze!

Przekład *J. Pietrzyckiego.*

KRONIKA.

Kraków, 14 lipca.

NASTĘPNY NUMER „N. REFORMY“ wyjdzie w poniedziałek po południu.

REWIA WOJSKOWA NA RYNKU. Dowództwo armii Hallera donosi: Dnia 14 lipca 1919 roku o godz. 10 rano odbędzie się na placu Maryackim w Krakowie rewia wojsk z powodu przypadającego w tym dniu święta narodowego francuskiego. Jak nas informują. w uroczystości weźmie udział Rada miejska.

OBCHÓD GRUNWALDZKI W PODGÓRZU. Wydział Tow. „Sokół“ w Podgórzu urządza, z okazyi uroczystości grunwaldzkiej w dniu 15 lipca, tj. we wtorek o godzinie 8 wieczorem obchód. W skład programu wchodzą: Słowo wstępne prezesa W. Wodzinowskiego, deklamacye p. Kwiatkowskiego i odczyt pt. „Grunwald“, który wygłosi p. dr Julian Skulski. Bilety wstępu w cenie 1 K nabyć można przy wstępie na salę.

ODZNAKI POLSKO-FRANCUSKIE. Z powodu uroczystości narodowej francuskiej w poniedziałek, 14 lipca z upoważnienia magistratu m. Krakowa sprzedawane będą na ulicach odznaki francusko-polskie na dochód rannych żołnierzy naszych, pielęgnowanych w szpitalach krakowskich. Odznaki te w liczbie 10.000 ofiarowała wspaniałomyślnie założycielka „Ogniska dla Hallerczyków“ (Podzamcze 8) panna Canton de Baccara. Nie wątpimy, że odznaki te będą rozchwytane przez patryotyczną ludność Krakowa już z samego względu na cel dobroczynny.

PREZYDENT KOMISYI KODYFIKACYJNEJ. Jak się dowiadujemy, minister sprawiedliwości Supiński i marszałek Sejmu Trąmpczyński zaprosili prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego **Fiericha** do objęcia urzędu prezydenta komisyi kodyfikacyjnej Rzeczypospolitej polskiej. Prof. Fierich urząd ten przyjął.

LEGAT ŚP. PROF. CREIZENACHA DLA BIBLIOTEKI JAGIELLOŃSKIEJ. Z Drezna donoszą do „Czasu“:

Śp. prof. Creizenach, który umarł w Dreźnie d. 13 maja br. na szybko rozwijającą się tuberkulozę, stwierdził swoje przywiązanie do Krakowa ostatnią swą wolą, zapisując cały swój bardzo cenny księgozbiór na własność Biblioteki Jagiellońskiej. Z tego zapisu wyłączył publikacye, dotyczące literatury angielskiej, które mają stać się własnością prof. Dybowskiego, skoro ten, da Bóg, szczęśliwie powróci z niewoli rosyjskiej. Nazwisko śp. Creizenacha zapisało się wskutek aktu pięknemi zgłoskami wśród dobrodziejów Uniwersytetu Jagiellońskiego.

SIEROTY WOJENNE. Jak już donosiliśmy, w Krakowie znajduje się 260 sierot wojennych, wygnanych z Nicolsburga przez Czechów, a umieszczonych w gmachu szkoły przy ul. Wąskiej. W kwietniu wojskowość wydała rozkaz opróżnienia tej szkoły przez dzieci, z przeznaczeniem jej na szpital, co zostało uchylone dzięki interwencyi premiera Paderewskiego. Przed kilku dniami wojskowość wydała ponowny rozkaz usunięcia dzieci z gmachu szkoły, wobec czego wiceprezydent gminy izraelickiej zwrócił się z prośbą i przedstawieniem do księcia-biskupa Sapiehy i gen. Hallera. Dzięki interwencyi obu tych dostojników kroki wojskowości celem usunięcia dzieci zostały wstrzymane.

PROJEKT PODWYŻSZENIA CEN JAZDY TRAMWAJEM. W poniedziałek popołudniu w gmachu magistratu odbędzie się posiedzenie sekcyi V Rady miejskiej, na którego porządku dziennym znajdzie się sprawa podwyższenia cen biletów jazdy w tramwajach krakowskich.

ZE SPRAW APROWIZACYJNYCH. W dniu 9 lipca 1919 r. odbyło się posiedzenie komisyi I przybocznej Rady aprowizacyjnej dla regulacyi obrotu artykułami pierwszej potrzeby pod przewodnictwem prezesa dra Ignacego Landaua. Referent magistratu przedstawił sprawozdanie o zaopatrzeniu miasta w sól. Po przeprowadzonej dyskusyi komisya uchwaliła wezwać magistrat, aby zarządził sprzedaż soli po dotychczasowych cenach na kupony legitymacyi mącznej w sklepach rejonowych uprawnionych do detailicznej sprzedaży cukru; odnieść się do delegatury ministerstwa aprowizacyi o przydzielenie dla Krakowa osobnego kontyngentu soli dla celów przemysłowych w szczególności dla masarzy i piekarzy bez uszczerbku dla ogółu konsumentów: z uwagi, że ludność wiejska z okolicznych powiatów zaopatruje się w sól w Krakowie uchwalono zażądać oddanie przynajmniej jednej trzeciej części kontygentów przeznaczonych dla powiatów krakowskiego i podgórskiego kilku osobnym sklepom do sprzedaży dla ludności wiejskiej.

W sprawie mleka uchwalono wydać odezwę do obszarów dworskich i spółek mleczarskich z wezwaniem o odpowiednie obniżenie cen mleka, nadto zaprosić w sprawie unormowania cen mleka właścicieli dóbr względnie kierowników spółek mleczarskich na konferencyę, która się odbędzie w dniu 19 lipca br. tj. w sobotę o godzinie 5 popołudniu w sali magistratu.

Wreszcie omówiono ceny jarzyn, których ustalenie ma nastąpić na najbliższem posiedzeniu dnia 19 bm.

Następnie ukonstytuowały się podkomitety przybocznej Rady aprowizacyjnej a mianowicie podkomitet dla rozdziału spirytusu, nafty, świec i mydła, podkomitet dla rozdziału mąki, chleba i cukru, tudzież podkomitet dla rozdziału węgla, który pod przewodnictwem dra Szołayskiego zajął się sprawą rozdziału węgla dla miasta Krakowa na miesiąc lipiec br. między hurtowników, instytucye i konsumy.

SPRZEDAŻ OBUWIA. Wydział walki z lichwą przy Straży obywatelskiej zawiadamia, że następujące firmy: Kornberger Moritz, Kraków. ul. Stradomska 11, Fried Salomon ul. Sienna 4, Markus Amsfeld ul. Kołletek są obowiązane do sprzedawania bucików czarnych męskich szytych po 242 K, damskie czarne szyte po 264 K, damskie czarne kołkowane po 161 K 50 h. Wszystkie te buciki zaopatrzone są pieczęcią urzędu walki z lichwą. Rozsprzedaż stoi pod kontrolą Wydziału walki z lichwą.

PODWYŻSZENIE CEN BENZYNY. Magistrat zawiadamia, że wskutek podwyższenia przez rafinerye ceny ciężkiej benzyny do primusów wynosić będzie od dnia dzisiejszego cena benzyny w handlu hurtownym loco sklep detailisty za 1 kg. 1 K 56 h, zaś w handlu detailicznym za 1 litr 1 K 40 hal.

Z OPERY. Pragnąc uprzystępnić żołnierzom armii francuskiej poznania opery polskiej „Towarzystwo operowe“ przeznaczyło na uroczyste przedstawienie „Halki“ w dniu 14 bm. miejsca parteru w teatrze wyłącznie do bezpłatnego rozdania między tych żołnierzy. Dlatego odnośna kategorya biletów na to przedstawienie nie będzie sprzedawaną. Towarzystwo operowe zwraca uwagę, że z uwagi na obowiązujące przepisy bezpieczeństwa nie dozwolonem jest umieszczanie w loży większej ilości osób niż ilość znajdujących się tam miejsc siedzących, oraz, że stanie w przejściach w ciągu przedstawienia jest bezwarunkowo wzbronione osobom nie mającym specyalnego pozwolenia. Służba teatralna będzie czuwała nad utrzymaniem porządku w tym względzie.

REZYGNACYA WŁODZIMIERZA TETMAJERA. Delegat ministerstwa kultury i sztuki na Małopolskę, p. Włodzimierz Tetmajer wniósł wczoraj na ręce generalnego delegata rządu dra Gałeckiego rezygnacyę ze swego urzędu. Motywem, który skłonił p. Tetmajera do wniesienia rezygnacyi był niewyjaśniony należycie stosunek krakowskiej delegatury ministerstwa kultury i sztuki do rządu warszawskiego i do generalnego delegata rządu Gałeckiego w szczególności. Niejasność stosunku polegała na tem, że krakowska delegatura, jako urząd samodzielny, będący ekspozyturą ministerstwa kultury i sztuki w Warszawie, sądziła się uprawnioną dysponować przyznanemi sobie przez rząd funduszami w ramach swego budżetu. Ponieważ jednak rząd warszawski uczynił ją pod względem budżetowym zawisłą od kontrasygnatury gen. delegata, a ten wymawiając się brakiem upoważnienia odmówił swej kontrasygnaty na całym szeregu proponowanych przez krakowski urząd pozycyj i subwencyj — przeto p. W. Tetmajer widząc swą działalność całkowicie sparaliżowaną, wniósł swą rezygnacyę z urzędu, który w podobnych warunkach zadań swych spełniać nie może.

Centralny urząd w Warszawie ma obowiązek sprawę tę wyjaśnić i jasno określić granice kompetencyi i finansowych dyspozycyi krakowskiej delegatury na Małopolskę, która okazała się placówką ważną i potrzebną, a w ciągu krótkotrwałego swego istnienia dowiodła bezwzględnej swej potrzeby. Żywy oddźwięk, jaki delegacya ta znalazła w sferach nietylko artystycznych i kulturalnych, ale także przemysłowych, finansowych i obywatelskich, które do tej instytucyi zwracały się z zaufaniem o pomoc, radę i współdziałanie, szeroko rozwinięta nadto akcya w sprawie artystycznego przemysłu, pozwalają się spodziewać, że rząd warszawski unormuje w sposób odpowiedni zakres działania i autonomiczny charakter delegacyi, poddając ją całkowicie pod zarząd ministerstwa kultury i sztuki.

Rezygnacya p. Tetmajera z urzędu delegata wywołała w sferach artystycznych żywe i usprawiedliwione zaniepokojenie o losy tej ważnej i pożytecznej placówki.

STARANIEM TOWARZYSTWA PRAWNICZEGO w Krakowie odbędzie się we czwartek, dnia 17 lipca br. w auli uniwersyteckiej, o godzinie 6 wieczorem odczyt prof. dra Artura Benisa „Wrażenia gospodarcze z konferencyi pokojowej w Paryżu“.

Z FILII CZERWONEGO KRZYŻA W KRAKOWIE. Zarząd krakowskiej filii Czerwonego Krzyża przypomina wszystkim członkom, że walne zgromadzenie członków krakowskiej filii Czerwonego Krzyża odbędzie się we środę, 16 lipca o godzinie 6 wieczór w sali posiedzeń w magistracie.

PÓŁKOLONIE DLA MŁODZIEŻY. Pierwsza wycieczka uczniów szkół średnich, zapisanych na miejskie półkolonie odbędzie się we czwartek dnia 17 bm. Zapisani zechcą zgłosić się w tym dniu o godzinie 7-mej rano w miejskiej kuchni dla uczniów szkół średnich przy ul. Karmelickiej, przynosząc ze sobą o ile możności pelerynę, łyżkę, menażkę, plecak lub torebkę na prowiant dzienny.

ZBIÓRKA NA RANNYCH ŻOŁNIERZY. Magistrat krakowski udzielił komitetowi powołanemu przez dowództwo armii generała Hallera pozwolenia na zbieranie składek publicznych po ulicach i placach miasta, oraz większych lokalach publicznych w dniu 14 lipca br. tj. w poniedziałek, jako w dniu narodowego święta francuskiego — na cele niesienia pomocy opieki rannym w szpitalach krakowskich.

Z WOJENNYCH TRAGEDYI RODZINNYCH. St. Woźny z Tarnowa, walczył jako żołnierz austryacki na różnych frontach, a gdy został ciężko ranny, przewieziono go do szpitala. Po odzyskaniu zdrowia wrócił do domu swego w Tarnowie, gdzie nie zastał jednak żony swej, która zapomniawszy o swym mężu, zawiązała przed dwoma laty stosunek z niejakim St. Piekarzem, z którego przyszło na świat dziecko. Pewnego dnia spakowali kochankowie całe urządzenie domowe i wyjechali z Tarnowa w niewiadomym kierunku. Wczoraj spotkał ich na krakowskim dworcu kolejowym Woźny i spowodował aresztowanie Piekarza.

WYNIESIENIE KASY Z KOSZAR. W nocy z 11 na 12 bm. włamali się niewyśledzeni złodzieje do jednej z kancelaryi koszar na Kopcu Kościuszki i wynieśli całą kasę z zawartością 15.000 K.

WŁAMANIE DO BANKU ARCYBR. MIŁOSIERDZIA. W nocy z 11 na 12 bm. włamali się niewyśledzeni złodzieje do Banku Arcybractwa Miłosierdzia przy ul. Siennej 7. Bank ten urzęduje tylko we wtorki i piątki. Otóż prawdopodobnie w piątek wszedł do lokalu jeden ze złodziei i ukrywszy się gdzieś, wpuścił w nocy swych wspólników, poczem wspólnie zabrano się do kasy ogniotrwałej. Przedziurawiwszy ścianę zewnętrzną, wywiercili w tresorze otwór, jak się okazało, nieco za wysoko, skutkiem czego nie mogli wydobyć z kasy jej zawartości. Pp. włamywacze musieli się bardzo irytować, gdyż zdołali wziąć z kasy zaledwie 24 K.

WYKRYCIE WŁAMYWACZY. Przed kilku miesiącami włamano się, jak donosiliśmy, do biura zarządu Schroniska dla sierót żydowskich, przy ul. Dietla 60. Złodzieje rozbili kasę ogniotrwałą, z której zabrali biżuterye i gotówkę, łącznej wartości 60.000 K. Jako sprawcę włamania aresztowano wkrótce po dokonaniu włamania Gerszona Schoenherza. Obecnie udało się policyi wykryć wspólników w osobach J. Dudulaka, J. Lepiarskiego, Wł. Rogowskiego i J. Boguty. Ujęto ich w mieszkaniu J. Gibały przy ul. Miodowej, u którego podczas rewizyi znaleziono 3.000 K. Gibałę aresztowano, jak również Wł. Miceusza, właściciela kawiarni na Kaźmierzu, w której zbiera się „śmietanka“ włamywaczy. Aresztowano także Fel. Druzgałę, pasera. Stwierdzono, że członkowie całej tej szajki odbywali często podróże do Warszawy celem sprzedaży skradzionych rzeczy, a przedmioty metalowe przetapiali u pewnego złotnika krakowskiego.

WŁAMANIE DO „CICHEGO KĄCIKA“. W nocy z dnia 9 na 10 bm. włamali się podczas wielkiej burzy niewyśledzeni złodzieje do znanej mleczarni podmiejskiej na Błoniach obok toru wyścigowego pod nazwą „Cichy Kącik“. Złodzieje wyłamali w kunsztowny sposób ciężkie drzwi drewniane, ubezpieczone żelaznemi sztabami, wypiłowawszy dalszy otwór, poczem skradli 16 flaszek drogiego tokaju, 10 flaszek wódki, 8 flaszek koniaku, kilka kg. szynki i inne artykuły spożywcze, ogółem wartości 6.000 K. Zabrali nadto fartuchy i spódnice służby. Spodziewając się jeszcze łupu w piwnicy, otworzyli wytrychem żelazne drzwi, ale znaleźli tam tylko bańki z mlekiem, które pozostawili na miejscu. Następnie urządzili sobie złodzieje na werandzie przy świetle błyskawic libacyę, w czasie której wypróżnili kilka butelek wina, o czem świadczyły porzucone na miejscu kapsle. Parobek śpiący w tylnej izbie nie słyszał żadnego szmeru, gdyż włamywacze, widocznie mistrze w swym fachu dokonali całej operacyi w cichości. Policya wdrożyła energiczne śledztwo, lecz na ślad złodziei nie wpadnięto dotychczas.

Z kraju.

OGRANICZENIE RUCHU NA SZLAKU N. SĄCZ-STRÓŻE. Dyrekcya kolei ogłasza, że z powodu wymiany konstrukcyi na wiadukcie w Grybowie będzie na przestrzeni Nowy Sącz—Grybów od 17 bm. na dwa tygodnie ruch towarowy wstrzymany, a na przestrzeni Ptaszkowa—Grybów ruch osobowy odbywać się będzie przez przesiadanie.

Z NOWEGO TARGU piszą: W dniu 3 sierpnia, tj. w niedzielę 1919 r. urządza stolica Podhala miasto Nowy Targ wielki „Dzień Spisza i Orawy“, wyścigi konne pod kierownictwem wojskowości, kiermasz tudzież przedstawienie teatralne po południu w parku miejskim, zaś wieczorem zabawa taneczna w sali Sokoła, muzyka wojskowa Strzelców podhalańskich. Na przestrzeni Chabówka-Zakopane kursować będą w tym dniu nadzwyczajne pociągi. Szczegóły podane będą później.

UNIEWAŻNIENIE USTAW UKRAIŃSKICH W GALICYI WSCHODNIEJ. Prezydyum lwowskiego sądu apelacyjnego wydało następujące rozporządzenie:

Ukraińcy wydali w zajętych obszarach kraju rozporządzenia, zmieniające obowiązujące przepisy ustawowe, a uważając te rozporządzenia za obowiązujące ustawy, wydawali na ich podstawie wyroki i orzeczenia w sprawach cywilnych i karnych.

Ustawy i rozporządzenia wydawane przez „derżawnyj sekretaryat narodowyj ukraińskoj republyki“ (państwowy sekretaryat republiki narodowej ukraińskiej) w Stanisławowie były ogłaszane we „Wiestnyku zakoniw derżawnych“ (dzienniku ustaw państwa) i w dzienniku „Republyka“ wydawanych w Stanisławowie.

Takiemi „ustawami“ ogłoszonemi we „Wiestnyku“ w lutym 1919 zmieniono postanowienia obowiązującej normy jurysdykcyjnej, zmieniono skład trybunałów pierwszej instancyi a skład sądu drugiej i trzeciej instancyi unormowano odmiennie i ustanowiono osobny senat drugiej instancyi przy sądzie okręgowym w Stanisławowie, który rozpoczął urzędowanie z dniem 1 kwietnia 1919 w miejsce sądu apelacyjnego we Lwowie.

Sąd apelacyjny więc komunikuje wszystkim sądom, że wszelkie ustawy i rozporządzenia wydane przez władze ukraińskie na obszarach lwowskiego sądu apelacyjnego uważać należy za nieważne i nieobowiązujące.

WALNE ZGROMADZENIE STAŁEJ DELEGACYI PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH WE LWOWIE odbędzie się w niedzielę, dnia 20 lipca br. o godzinie 9 rano w sali sądowej przy ulicy Batorego Nr 3 a w sobotę, dnia 19 lipca br. o godzinie 7 wieczór odbędzie się w pasażu Mikolascha w kuchni wojennej posiedzenie krajowej konferencyi urzędniczej, na które to posiedzenie zaprasza się delegatów z prowincyi.

ZBRODNIE UKRAIŃCÓW W ROHATYNIE I OKOLICY. Ponowna inwazya ukraińska do powiatu rohatyńskiego — pisze »Kuryer Lwowski« — naraziła ludność polską na nowe ofiary życia, zdrowia, mienia i pozbawiła nawet tych szczupłych resztek zasobów pożywienia i odzieży, które zdołano uratować w czasie poprzedniej inwazyi, lub też na nowo z wielką trudnością nabyć. Kilkadziesiąt osób, przeważnie przy rabunkach, zostało w okrutny sposób zamordowanych, a większa jeszcze liczba pokaleczonych i rannych, tych zaś, którzy nie potrafili się ukryć, popędzono w niewolę nahajami. — Szczególnie ucierpiały wsie polskie w okolicy Bukaczowic, Żurów, Łukowiec, Czerniów i na parcelacyi Kołokolińskiej. Męczeńską śmiercią zginął Jan Bednarz, szanowany i pracowity gospodarz z Czerniowa. W Czahrowie spędzili Ukraińcy całą ludność polską do dworu, pozamykali drzwi, postawili przy nich straże, poczem dwór podpalili. Trudno opisać rozpaczliwe dobijanie się do drzwi pozamykanych kobiet i dzieci. Uratował je przypadek. Ktoś krzyknął: »Uciekajcie, Lachy idut!« To wywołało popłoch wśród Ukraińców. Straże porzuciły broń, a zamkniętym udało się uwolnić.

Z WARSZAWY. (Konkurs na godło państwa polskiego. — Misya angielska „pogromowa“. — Układy handlowe z Czechami).

Ministeryum sztuki i kultury w porozumieniu z prezydyum Rady ministrów, które wyjednało na ten cel kredyt odpowiedni, ogłasza konkurs powszechny dla artystów polskich na godło państwa polskiego.

Warunki konkursu. 1) zasada godła jest orzeł biały w polu czerwonem; 2) orzeł ma być wysokości 40 centymetrów. Projekty mają mieć na widoku zastosowanie na pieczęciach i drukach, tablicach herbowych, sztandarach, oraz znakach wszelkiego rodzaju, 3) projekty mogą być wykonane malarsko, rzeźbiarsko lub graficznie. Projekty mają być skończone — nie szkicowe; 4) termin ostateczny nadsyłania projektów dnia 1 października 1919 r. (pod adresem: Ministeryum sztuki i kultury, Warszawa, Ordynacka 15; 5) nazwisko i adres autora winny być zawarte w kopercie opatrzonej tym samym znaczkiem, co i projekt nadesłany.

Nagrody konkursowe wynoszą: 1) 3.000 marek, 2) 2.500, 3) 1.500, 4) 1000, 5) 750, 6) 730.

Sąd konkursowy stanowią: a) artyści: 1) Tadeusz Breyer, 2) Bronisław Gembarzewski, 3) Miłosz Kotarbiński, 4) Stanisław Noskowski, 5) Ferdynand Ruszczyc, b) delegat ministeryum sztuki i kultury.

W niedzielę przybywa do Warszawy misya amerykańska z senatorem Morgentauem na czele, wysłana z inicyatywy prezydenta Wilsona dla zbadania sprawy pogromów żydowskich w Polsce.

W dniu 15 bm. oczekiwaną tu jest delegacya rządu czesko-słowackiego dla opracowania wspólnie z rządem polskim umowy handlowej pomiędzy obu państwami.

Z PRASY WILEŃSKIEJ. Dopiero teraz otrzymaliśmy po raz pierwszy numera wychodzących już od dłuższego czasu dwóch aż dzienników — „Nasz kraj“ i „Głos Litwy“. „Nasz kraj“, trochę wcześniejszy, bo otrzymaliśmy już numer jego 64 z 9 bm., reprezentuje radykalną demokracyę polską w Wilnie, a „Głos Litwy (później wychodzić zaczął, bo numer z dnia 9 bm ma Nr 40) — pomimo, że drukowany po polsku, jest organem narodowców litewskich, zresztą wywieszających także demokratyczne hasła. Oba pisma polemizują ze sobą we wstępnych artykułach, zresztą w tonie przyzwoitym. „Nasz kraj“ jest żywiej i wszechstronniej redagowany, „Głos Litwy“ za to przepełniony jest rozmaitymi „dokumentami“ i dodatkami, mającemi dowieść litewskości Wilna i jego okolic.

UJĘCIE BANDY FAŁSZERZY 50-MARKÓWEK POLSKICH. Z Warszawy donoszą: Żandarmerya polska, która obecnie wyręcza z najlepszym skutkiem policyę warszawską w jej kryminalistycznych zadaniach, wytropiła wreszcie po długich zabiegach bandę fałszerzy pieniędzy, którzy od dłuższego czasu zasypywali Warszawę i prowincyę fałszywemi 50 markowemi banknotami. Fabrykę wykryto przy ulicy Złotej 30, w mieszkaniu Andrzeja Krasnopolskiego, b. sędziego śledczego rosyjskiego. Znaleziono 620 a. wydrukowanych banknotów po 4 sztuki na sumę 124.000 marek, oraz materyały i przybory do druku. W związku z tem aresztowano Wincentego Szydłowskiego, Wiktora Kowalskiego, Antoniego Górko, Michała Jankowskiego oraz Kazimierza Szczeblewskiego, b. urzędnika wydz. zaopatr. W mieszkaniu Szczeblewskiego znaleziono fałszywe Kiereńki na sumę 25.160 rubli.

Pozostali uczestnicy bandy podobno zmienili również swój tryb życia na dostatni. Szydłowski np., któremu bieda rzekomo dokuczała, mógł już w tym roku wysłać żonę swoją na wywczasy do Ciechocinka. Na jaką sumę banda wypuściła fałszywych banknotów, nie da się prawdopodobnie ustalić nawet w przybliżeniu.

LIKWIDACYA POLSKICH KOMITETÓW NARODOWYCH W RZYMIE I W VEVEY. „La Tribuna“ donosi: Skutkiem mianowania p. Konstantego Skirmunta ministrem Polski przy królu włoskim, misya polskiego Komitetu narodowego w Rzymie przestaje istnieć. Siedziba legacyi polskiej mieści się przy Piazza di Spagna 20.

Istniejący w Szwajcaryi generalny Komitet pomocy ofiarom wojny w Polsce z siedzibą w Vevey postanowił na posiedzeniu ogólnem w dniu 12 czerwca br. przystąpić do likwidacyi. Komitet ten, na czele którego stali Henryk Sienkiewicz, Ignacy Paderewski i mec. Antoni Osuchowski w ciągu swego 4 i pół letniego istnienia zebrał i rozdał ofiarom wojny w Polsce przeszło 30 milionów franków.

MIANOWANIE. Naczelnik państwa zamianował zwyczajnego profesora Uniwersytetu z Kazania dra Witolda Eugeniusza **Orłowskiego**, profesorem zwyczajnym medycyny wewnętrznej w Uniwersytecie Jagiellońskim.

REPERTUAR
MIEJSKIEGO TEATRU POWSZECHNEGO.

W poniedziałek, 14 bm.: „Klub kawalerów“.
We wtorek, 15 bm.: „Rodzina Furiosów“.
We środę, 16 bm.: „Rodzina Furiosów“.
We czwartek, 17 bm.: Po raz pierwszy: „Ciotka Karola“, karkołomna farsa T. Bardona.
W piątek, 18 bm.: „Ciotka Karola“.
W sobotę, 19 bm.: „Ciotka Karola“.

ŚLUB p. Edwarda **Szlamki** z p. Władysławą **Sitkówną** odbył się dnia 8 lipca b. r. w klasztorze SS. Norbertanek w Krakowie.

ŚLUB p. Anny **Süsserówny** z p. Drem Ottem **Parkusem** z Pragi odbył się dnia 10 lipca 1919 roku w Morawskiej Ostrawie.

Memoryał Paderewskiego o warunkach traktatu dla Polski.

Paryż, 13 lipca. (PAT). W odpowiedzi na pismo p. Clemenceau w sprawie mniejszości narodowych i wyznaniowych w Polsce wystosował prez. ministrów Paderewski pismo następujące:

Paryż, dnia 26 czerwca 1919.

Panie Prezesie! Mam zaszczyt potwierdzić odbiór noty z 24 b. m., do ktróej Pan raczył dołączyć tekst konwencyi, jaką główne mocarstwa sprzymierzone mają nam przedłożyć do podpisania i wprowadzenia do niego zmian, zgodnych z naszem memorandum z dnia 13 b. m. Polska wita z uczuciem szczerej wdzięczności uznanie suwerenności i niepodległości państwa polskiego, wypowiedziane w wyżej wymienionej konwencyi, oraz w nocie, którą pan prezes raczył wystosować do mnie w imieniu najwyższej rady głównych mocarstw sprzymierzonych i zjednoczonych.

Zważywszy, iż zmiany, projektowane przez nas w memorandum z dnia 13 b. m., zostały po większej części wzięte pod uwagę w rozdziale I., zważywszy, iż projekt konwencyi i załączonej noty, zasada zupełnej suwerenności państwa polskiego, jest uroczyście uznana i proklamowana, zważywszy, iż nowy układ (»nouvelle organisation«) stosunków międzynarodowych przewiduje ingerencyę Ligi narodów do spraw wewnętrznych i zewnętrznych wszystkich państw suwerennych zarówno, jak całą jej jurysdykcyę we wszystkich prawach o charakterze międzynarodowym, mam zaszczyt oświadczyć w imieniu polskiej delegacyi na kongres pokojowy **gotowość naszą do podpisania konwencyi, przedłożonej na zasadzie paragrafu 96 traktatu pokojowego z Niemcami, prosząc zarazem Pana w imię sprawiedliwości o zawarowanie polityczne ludności polskiej, mającej zostać pod panowaniem Niemiec, korzystania z tych samych praw i przywilejów, co do języka i urządzeń,** jakie przyznane zostają ludności niemieckiej, złączonej na mocy traktatu, w poczet obywateli polskich. Jednocześnie prosimy pana, panie prezesie, o łaskawe zmodyfikowanie tekstu artykułu IX. w tym sensie, aby ustęp II. był zredagowany, jak następuje: **W miastach i okręgach, zamieszkałych przez znaczną ilość obywateli polskich wyznania żydowskiego, mniejszość ta będzie miała zagwarantowany sprawiedliwy udział w rozdziale sumy, którąby miała być wyznaczoną z funduszów publicznych, lub miejskich, na cele wychowawcze, religijne, lub dobroczynne.** Sumy te będą użyte na założenie pod kontrolą państwa polskiego szkół elemetarnych, których wymagania, jakie pociąga za sobą kult żydowski, byłyby należycie uszanowane i gdzie uważanoby żargon za język pomocniczy.

Co do rozdziału II., pozwolę sobie zwrócić uwagę pana prezesa na następujące punkta: 1) W rozdziale II. delegaci mają zastrzeżenia jedynie co do trzech artykułów. Artykuł II., zredagowany w taki sposób, że mógłby być zrozumiały na wypadek jedynie, **gdyby w Polsce były trzy strefy celne: jedna, oderwana od Austryi, jedna** od Niemiec, jedna od Rosyi. Polska **delegacya** proponuje następującą zmianę artykułu II. rozdziału 2: Aż do chwili, kiedy rząd polski ustanowi taryfę celną, **towary, pochodzące od państw sprzymierzonych i zjednoczonych, importowane do Polski, nie będą podlegały wyższym clom, aniżeli te, które były w mocy w Rosyi do daty 1 sierpnia 1914.** Państwo polskie już użyło za podstawę swojej taryfie prowizorycznej taryfy rosyjskiej, sądząc, że nie ma potrzeby stosowania prowizorycznie do importu towarów państw sprzymierzonych taryfy niższej, niż ta, która była w użyciu przed wojną w sprzymierzonej Rosyi.

2) Artykuł 6 tegoż rozdziału orzeka, że rzeczna sieć Wisły poddaną zostanie zarządowi międzynarodowemu. Jednak traktat z Niemcami nie wspomina o tem i pomimo, że umiędzynarodowienie Wisły było projektowane w komisyach i podkomisyach, mających za zadanie wypracowanie tekstu traktatu z Niemcami, wniosek ten był cofnięty i w ten sposób **Wisła była uznaną za rzekę polską. Oto, dlaczego delegaci polscy proponują usunięcie artykułu 6, nalegają zaś na to usunięcie ze względów szczególnej wagi.**

Na zasadzie zastosowania artykułu 332—337 traktatu pokojowego z Niemcami do sieci rzecznej Wisły (włącznie do Bugu i Narwi), sieć ta została poddana zarządowi międzynarodowemu, przewidzanemu dla Łaby, Odry Dunaju. Tymczasem artykuł 332 przewiduje równość wszystkich flag na wodach tych wspomnianych rzek. Jeżeli tę równość rozciągnąć na rzekę Wisłę, to i Niemcy korzystałyby z niej z równego tytułu, opierając się na tem prawie, znowu mogłyby one zdobyć całą swą przedwojenną przewagę nad rynkiem polskim, przeniknąć aż do wschodnich obszarów Polski, posługując się dopływami Wisły, jako to Narwią i Bugiem. — Narzucając tym sposobem Polsce to, co jest narzucone Niemcom, artykuł rozdziału II. projektu traktatu między Polską z jednej strony, a głównemi państwami sprzymierzonemi i zjednoczonemi szeroko otwiera wrota państwa polskiego ekonomicznej ekspanzyi Niemiec. — Niemcy rozwinęłyby tę ekspanzyę tem skuteczniej, że ruch towarów niemieckich Wisłą dosięgał znacznych rozmiarów w roku 1914, dalej, że rynek polski jest Niemcom dobrze znany i że w ten sposób pozostałoby im tylko nawiązać napowrót akcyę, przerwaną przez wojnę. Polska zaś potrafi kłaść tamę ekspanzyi niemieckich towarzystw żeglugi tylko, o ile będąc panią swoich sieci rzecznych, będzie mogła odmówić Niemcom tych ułatwień, które poczyniono państwom sprzymierzonym w drodze specyalnych konwencyj. Przed wojną w handlu polskim za granicą pośredniczył port gdański. Miasto to było ośrodkiem, którego handel niemiecki rozchodził się na pobrzeże morza Bałtyckiego. Gdańsk gra rolę pośrednika między Hamburgiem a Polską. Jeżeli Niemcy będą traktowani na równej stopie z innymi narodami, można być pewnym, iż powstaną niemieckie towarzystwa żeglugi, które po usadowieniu się w Gdańsku, będą starały się utrzymać, podejmując rolę Hamburga. Wykluczając towarzystwa niemieckie, będzie można skierować ruch towarów z Polski i Gdańska na Liverpool i inne porty państw sprzymierzonych. Ponieważ zupełne władanie Wisłą będzie dla Polski jedynym środkiem, który zapewni jej w sposób skuteczny wolność prowadzenia polityki gospodarczej, niezależnej od Niemców, Polska w nowem dążeniu ku wyzwoleniu gospodarczemu gotowa jest przyznać wszelkie ułatwienia państwom, pozbawionym dostępu do morza i zawrzeć z niemi umowę specyalną. Polska polityka w tym względzie nie jest polityką antinarodową, ale polityką obrony i ochrony najbardziej żywotnych interesów narodowych, zagrożonych przez Niemców.

Z punktu widzenia formalnego umiędzynarodowienie Wisły oznacza równouprawnienie wszystkich flag, lecz jeżeli wziąć z jednej strony pod uwagę przedwojenną pracę Niemiec i ich zdolności penetracyjne z dziedziny ekonomicznej, z drugiej strony wyczerpanie Polski, wyniszczonej przez Niemców, to ta formuła równości staje się narzędziem gospodarczego podboju przez Niemców.

3) W artykule 7 delegaci polscy proponują wstawienie w czwartym ustępie po słowach: »konwencye polskie«, dodać: »i odnośne państwa«, ażeby nadać postanowieniu, o którem mowa powyżej, charakter wzajemności.

Ze względów powyższych, których waga jest oczywista, pozwalam sobie ufać, iż główne państwa sprzymierzone i zjednoczone zechcą zaakceptować powyżej wyłuszczone zmiany.

Na zakończenie spiesze przesłać panu prezesowi moje najwyższe podziękowanie za wyrazy serdecznych uczuć, jakie pan żywi dla odrodzonego państwa polskiego. Nie potrzebuję zapewniać Pana, iż Polska, która znów zajęła należne jej miejsce wśród narodów niezależnych, dołoży wszelkich starań, aby wypełnić zadania, wyznaczone jej przez historyę. Stojąc wiecznie na straży wielkich haseł wolności i sprawiedliwości, Polska z chwilą otrzymania możności rozwinięcia wszystkich swoich środków działania, będzie usiłowała przyczynić się z korzyścią do wspólnego dzieła pokoju cywilizacyi i postępu. Racz przyjąć, panie prezesie, zapewnienie mego najwyższego poważania.

Paderewski m. p.

Wpływ reformy agrarnej na stronnictwa

Warszawa, 13 lipca (Telef. pryw.) W związku z załatwieniem sprawy rolnej w Sejmie istnieje przekonanie, że nastąpi w najbliższym czasie nowe ugrupowanie stronnictw sejmowych, a mianowicie dotychczasowy Związek ludowo-narodowy częściowo ulegnie zmianom, gdyż posłowie ludowi tej grupy ciążą obecnie ku Związkowi chłopskiemu. Również prawica, a mianowicie posłowie wchodzący w skład »Klubu pracy konstytucyjnej«, zaczyna wahać się w wyborze dalszej linii polityki. O ile wypadki rozwijać się będą w tempie dotychczasowem, Związek ludowo-narodowy może doznać uszczuplenia i ograniczy się tylko do składu posłów, należących do stronnictwa narodowej demokracyi i grupy ks. Blizińskiego, który dotychczas wytrwał przy sztandarze narodowej demokracyi.

W związku z tem nowem ustosunkowaniem się sił w Sejmie przewiduje prasa tutejsza możliwość rekonstrukcyi gabinetu, która w każdym razie nastąpi dopiero z przyjazdem Paderewskiego do Warszawy. Kwestya jest tylko, czy będzie to rekonstrukcya całkowita w duchu parlamentarnym, czy też, co jest prawdopodobniejsze, członkowie gabinetu złożą swe teki do dyspozycyi prezydenta ministrów, który częścią powoła ich z powrotem na dawne stanowiska, a na resztę wolnych stanowisk powoła ministrów fachowców. Prasa warszawska wymienia już dziś szereg kandydatów. Na wypadek parlamentaryzacyi gabinetu wymieniają jako ministra rolnictwa posła Witosa, na ministra robót publicznych posła Kędziora. Poza tem jako kandydatów wymieniają na stanowisko ministra handlu i przemysłu Wierzbickiego i Surzyckiego, na ministra skarbu Byrkę. Najprawdopodobniej ministerstwo skarbu zostanie urządzone w ten sposób, że sprawy zasadnicze wchodzące w zakres ministra skarbu, obejmie sam minister, a dla spraw walutowych będzie powołany specyalny minister bez teki, względnie wiceminister. Informacye te, obiegające w prasie warszawskiej, uważać należy na razie za przedwczesne.

Przyjęcie posła polskiego w Bukareszcie

Warszawa, 13 lipca (PAT). Przyjęcie posła polskiego przez króla rumuńskiego z okazyi wręczenia przez niego pism uwierzytelniających, było bardzo uroczyste. Gdy poseł polski hr. Aleksander Skrzyński zajechał przed zamek rozległy się dźwięki hymnu »Jeszcze Polska nie zginęła«. Król Ferdynand przyjął polskiego przedstawiciela, mając po prawej ręce następcę tronu, po lewej zaś prezydenta ministrów Pherekidego. Hr. Skrzyński przemówił do króla Ferdynanda, przedstawiając gorącą sympatę Polski dla Rumunii oraz akcentując wspólność interesów polskich i rumuńskich, co nadaje wielkiego znaczenia zbliżeniu polsko-rumuńskiemu. Król Ferdynand odpowiedział, stwierdzając, że żywi dla Polski wielką sympatyę, oraz wypowiadając radość z powodu nawiązania z Polską stosunków dyplomatycznych. Król ma nadzieję, że przyjazne stosunki między obu sąsiadami będą się zacieśniać z każdym dniem. W dłuższej rozmowie, jaka nastąpiła, omawiano szereg spraw politycznych. Pos. Skrzyński przedstawił następnie personal poselstwa. Król Ferdynand rozmawiał także z urzędnikami poselstwa uprzejmie i w sposób ujmujący. Ogólnie zauważono, że król był rad, przyjmując poselstwo polskie. Po skończonej audyencyi u króla przeszli członkowie poselstwa polskiego do ogrodu zamkowego, gdzie oczekiwała ich w otoczeniu dam dworu królowa. Poseł polski złożył królowej wyrazy hołdu i podziękował jej za sposób, w jaki w Paryżu odnosiła się do sprawy polskiej. Hr. Skrzyński rozmawiał z królową rumuńską bardzo długo i w ciągu rozmowy kilkakrotnie podkreślił konieczność wspólnej granicy Polski z Rumunią.

Trudności ułożenia traktatu dla Austryi

Wiedeń, 13 lipca. (Tel. pryw.). »Tel. Comp.« donosi z Paryża: Termin wymienienia ostatecznych warunków pokojowych niemieckiej Austryi odroczony został na czas nieograniczony. Podczas rokowań okazało się, że **spór między Czechami a Polską trwa nadal,** że Włosi nie chą uczynić żadnych zasadniczych koncesyj, załatwienie tedy sprawy Austryi przedstawia nader wielkie trudności. Większość członków konferencyi pokojowej jest zdania, że traktat pokojowy z Austryą zawierać powinien tylko tymczasowy układ na przeciąg trzech lat. Ostateczne uregulowanie spraw spornych pozostawić należy Związkowi narodów.

Rzeczpospolita pruska.

Nowy Jork, 13 lipca (PAT). Radiotelegram stacyi poznańskiej.

»New York Tribune« donosi, że w oficyalnych kołach francuskich istnieje przekonanie, że w Weimarze uknuto nową intrygę w sprawie ustanowienia odrębnej rzeczpospolitej pruskiej, na której czele stanąłby Batocki, Schnackenburg i Below.

Zniesienie blokady Niemiec.

Paryż, 13 lipca (PAT). Dziś w piątek mocarstwa sprzymierzone i zjednoczone zniosły dotychczasową blokadę Niemiec. Zniesione będą również ograniczenia handlowe i komunikacyjne oraz pocztowe. Do Niemiec wyjeżdża kilka komisyi ententy, które w różnych częściach Niemiec dopilnują wykonania warunków pokojowych.

Zaburzenia w Hanowerze.

Hanower, 13 lipca (PAT). Radiotelegram stacyi poznańskiej.

W dalszym ciągu trwały tu zaburzenia. Nocą była strzelanina. Wobec tego komenderujący odmówił prośbie robotników o zniesienie stanu oblężenia. Wychodzące tu dwa radykalne pisma zostały zawieszone.

Gen. Pelle zrywa rokowania z Węgrami

Wiedeń, 13 lipca (Telef. pryw.) Tel. Comp. donosi z Bukaresztu:

Generał Franchet d'Esperay wysłał do naczelnego komendanta wojsk czesko-słowackich generała Pelle telegram, w którym zakazuje wszelkich dalszych układów z węgierskim rządem bolszewickim i udzielania odpowiedzi na wszelkie noty Beli Kuna. Generał Franchet d'Esperay otrzymał jak najdalej idące pełnomocnictwa co do ofenzywy przeciw Węgrom i wystosuje do Beli Kuna ultimatum, by w przeciągu ściśle określonego terminu ustąpił miejsca rządowi demokratycznemu. W razie przeciwnym rozpocznie generał Franchet d'Esperay bezzwłocznie wojskową akcyę przeciw Węgrom.

Siły koalicyi na Węgrzech.

Wiedeń, 13 lipca Telef. pryw.) Tel. Comp. donosi z Bukaresztu:

Rumuńskie biuro prasowe donosi urzędowo, że przeciwko węgierskim komunistom ruszą następujące armie: 70 tysięcy Rumunów, 36 tysięcy francuskich wojsk koalicyjnych, 30 tysięcy Czechów, 12 tysięcy Słowian południowych i 20 tysięcy Węgrów.

Kontrrewolucya na Węgrzech.

Wiedeń, 13 lipca (Telef. pryw.) »Acht-Uhr-Blatt« donosi, że w okolicach Szeged organizuje się **wielka narodowa armia węgierska.** Codziennie przybywa z wszystkich okolic Węgier setki zbiegów, by wstąpić w szeregi armii, mającej obalić rząd Beli Kuna.

Antykoalicyjna reakcya Bałkanu.

Wiedeń, 13 lipca (Telef. pryw.) Tel. Comp. donosi z Zagrzebia:

Między Jugosławią, Bułgaryą i Grecyą toczą się rokowania w sprawie utworzenia »Związku bałkańskiego« pod hasłem: »Bałkan dla ludów bałkańskich«. Związek ten dążyć będzie do wyodrębnienia się z pod wpływu gospodarczego koalicyi, a w pierwszym rzędzie Anglii.

Przyjazd misyi Kołczaka do Pragi.

Wiedeń, 13 lipca (Telef. pryw.) Tel. Comp. donosi z Pragi:

W dniach najbliższych przyjechać ma do Pragi dyplomatyczna misya wszechrosyjskiego rządu admirała Kołczaka.

Rząd francuski przeciw strajkom.

Wiedeń, 13 lipca. (Tel. pryw.). »Der Abend« donosi z Paryża: »Progrès« donosi, że rząd francuski zamierza wydać ostre zarządzenia przeciw strajkowi, przygotowywanemu na dzień 21 lipca. Wszyscy robotnicy, należący do wojska, przebywać będą musieli przez cały dzień 21 lipca w koszarach. a urzędnicy strajkujący będą natychmiast wydaleni. Zarządzenia te wywarły w obozie socyalistycznym ogromne rozgoryczenie. Pisma socyalistyczne donoszą, że pomimo tych zarządzeń, uchwaliły wszystkie syndykaty robotnicze wstrzymanie pracy na dzień 21 lipca.

Zamieszki we Włoszech.

Żałować wypada, iż dotąd nie jest przywrócona bezpośrednia komunikacya pocztowa między Polską a Włochami, że nie dochodzą nas szczególniej dzienniki włoskie, z których możnaby czerpać autentyczne informacye o tem, co się dzieje we Włoszech. Zdani na czerpanie informacyj z prasy wiedeńskiej, która darzy Włochów dawną niechęcią, oglądamy nieraz wypadki, rozgrywające się w państwie włoskiem w deformującem zwierciadle tendencyjnych wieści austryackich.

To też na odpowiedzialność źródeł wiedeńskich, przez których sito przechodzą wiadomości z Włoch, podajemy następujące, najświeższej daty informacyi:

W licznych miejscowościach Włoch wybuchnęła rewolucya, a Sycylia ma być już w całości ogniskiem rewolucyi.

Wied. Biuro koresp. przynosi wiadomość, zaczerpniętą pośrednią z »Popolo d'Italia«, że w Palermo strajki trwają dalej i że uwięziono tam 5.000 osób.

W Geraldo i Tollonica utworzyły się rady robotnicze, w Brescyi były starcia z wojskiem, a w Rzymie strzelało wojsko do tłumu, pośród którego 2 osoby zginęły a 30 odniosło rany. — Komisye robotnicze w Rzymie pracują nad nową taryfą. Wszystkie sklepy są zamknięte z wyjątkiem kilku, w których sprzedają wino i oliwę po cenie o połowę zniżonej. O plądrowaniach donoszą z Catanii, Bari i Trydentu.

Z powodu znanych starć wojska włoskiego z francuskiem w Rjece donoszą dzienniki wiedeńskie z Rotterdamu, że wedle »Associated Press«, przeciwieństwa z powodu Rjeki pomiędzy Francyą a Włochami zaostrzyły się. Rząd włoski przestrzega w nocie Francyę, że położenie stanie się coraz poważniejszem, jeżeli sprawa Adryatyku a szczególniej Rjeki nie zostanie natychmiast rozwiązana.

Z opery.

Kraków, 12 lipca.

Przedstawienia »Halki« i »Carmeny« zyskały nową atrakcyę przez udział p. Stanisława Gruszczyńskiego. Znaliśmy go dotąd tylko z estrady koncertowej; tam czuło się, że właściwym terenem dla jego głosu jest scena; to też jego występ sceniczny budził wielkie zaciekawienie. Gościnę swą rozpoczął p. Gruszczyński partyą Jontka w »Halce«. Tu można było dopiero ocenić należycie zalety tego wyjątkowego głosu.

A więc w pierwszej linii żywiołową siłę brzmienia i świeżość; a dalej ciepło uczuciowe, szlachetną barwę dźwięku, prawdziwie męską, pozbawioną »tenorowego« sentymentalizmu i tę niezwykłą łatwość emisyi, która w najwyższych rejestrach pozwala mu olśniewać przepysznym blaskiem górnych tonów. Dramatycznie dał p. Gruszczyński doskonały typ. Na szczególne podkreślenie zasługuje jego dykcya, która może być przepysznym wzorem dla każdego śpiewaka; jak cudownie i wyraźnie rzeźbi on każde słowo; powiem bez przesady, że dopiero dzięki p. Gruszczyńskiemu słyszeliśmy po raz pierwszy dokładnie słowa tekstu w partyi Jontka. Jedna tylko rzecz w śpiewie p. Gruszczyńskiego szwankuje, to jest rytm; odbiło się to dotkliwie na sekstecie ostatniego aktu.

Halką była p. Marya Mokrzycka. Początkowa niedyspozycya minęła szczęśliwie i w następnych aktach wystąpiło w całym blasku piękno jej cudownego głosu. Ponad pięknem wokalnem góruje w jej śpiewie jeszcze piękno uczuciowe. Kogo nie wzruszył jej śpiew w końcowych scenach ostatniego aktu, ten chyba niezdolny jest do głębszych wzruszeń.

Między chórami a dyrygientem brakło i tym razem ściślejszego kontaktu.

Po świetnej kreacyi w »Halce«, śpiewał p. Gruszczyński Don Josego w »Carmenie«. Nie ulega wątpliwości, że to jest jego popisowa rola: tu olśniewa czarem i potęgą głosu, tu rozwinąć może całe wirtuozostwo środków wokalnych i dramatycznych, tu porywa grą dzięki silnym dramatycznym akcentom w 3 i 4 akcie. Kulminacyjny punkt opery. to jest scena walki z Carmeną przed wejściem do cyrku, wypadła przepysznie; może nawet brutalny realizm posuwa on za daleko, lecz typ, stworzony przez niego, imponuje siłą dramatyczną i głębią psychologiczną.

Z reszty wykonawców wymienić należy ze względu na zmianę obsady: p. Jaworzyńską, która śpiewała partyę Micaeli i zbierała oklaski za ładnie odśpiewaną aryę w akcie trzecim, nadto p. Zbigniewiczównę, która rozporządza ładnym głosem i dobrze się zapowiada, jak świadczyła poprawnie wykonana partya cyganki, rytmicznie niełatwa.

Dr Józef Reiss.

KURSA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ

z dnia 12 lipca 1919 r.

Papiery lokacyjne:	ofiar.	żąd.
4% poż. kraj. E. 1893	103·—	104·—
4% poż. kraj. szkol. E. 1908	103·—	104·—
4½% poż. kraj. z r. 1913	105·—	106·—
4½% poż. kraj. z r. 1914	109·—	110·—
Tranzakcya	110·50	109·25
4% poż. m. Krakowa z r. 1909	103·50	104·50
Tranzakcya	104·25	103·75
4½% listy zast. Gal. Banku dla handlu i przemysłu	109·—	110·—
4½% listy zast. gal. ziem. Banku kred.	106·50	107·50
4½% obl. kom. Banku kraj.	109·50	110·50
4% obl. kom. Banku kraj.	107·—	108·—
4% obl. kolej. Banku kraj.	106·50	107·50
4½% listy zast. Banku kraj.	113·75	114·75
Tranzakcya		114·25
Ruble carskie po 100 rb.	215·—	222·—
Tranzakcya		218·—
Ruble carskie po 500 rb.	210·—	217·—
Tranzakcya		213·50
Ruble carskie drobne	208·—	215·—

Odpowiedzialny redaktor: MICHAŁ KONOPIŃSKI
Wydawca: RUDOLF OSMAN.

Nadesłane.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi)

Słuchacz U. J.

podejmie się przygotowania do poprawki lub lekcyi ze wszystkich przedmiotów w zakresie gimnazyum niższego, szkoły wydziałowej lub ludowej, tylko w Krakowie. — Zgłoszenia pod „Pilność“ przyjmuje Administracya „N. Reformy“. 6964 2 2

Rzadca ekonomiczny

Polak, z dłuższą praktyką jako samodzielny gospodarz, obeznany doskonale we wszystkich gałęziach gospodarstwa rolnego, szuka posady w środkowej lub zachodniej Galicyi lub też w Królestwie, zaraz lub od 1 października b. r. Zgłoszenia: Jan Irlik, Łobzów, ul. Podchorążych l. 14. 6968 2 2

Trzechpiętrowa kamienica z komfortem, cena 250.000 K.
Trzechpiętrowa kamienica z komfortem, cena 34?.000 K.
Dom na wysokim parterze z ogrodem i całym komfortem, 180.000 K.
Willa jednopiętrowa w ogrodzie z wolnem mieszkaniem 800.000 K.
Zgłoszenia pisemne pod „4444“ do Biura J. Hopcasa i Salomonowej, Kraków. 7017 2 3

Agrest zielony

(niedojrzały), maliny, jabłka, zakupuje w większych ilościach Parowa fabryka marmolady **Stanisław Gurgul w Jarosławiu.** 7003 2 3

Okazyjnie do sprzedania

dwa okna żelazne po 320 cm wys., 250 cm szer. i dwa po 320 cm wys., 200 cm szer., z oszkleniem, do otwierania, tudzież same szyby 8—10 milimetrów grube, 230 cm wys., 113 cm szer., w ramach żelaznych lub bez, ma Jan Markocki (łaźnia parowa i łazienki) w Nowym Targu. 7000 2 2

Pies legawiec

siedmio - miesięczny, rasowy, do sprzedania. Wiadomość w Podgórzu, ul. Lwowska l. 45, parter, drzwi na lewo, między g. 12—2 p. 6986 2 3

Sprzedam szory

wyjazdowe. Ul. Krowoderska l. 32, I piętro. 6985 4 5

Wysokie wynagrodzenie

zapłacę za odstąpienie lub wyszukanie 2—4 pokoi z kuchnią, zaraz lub od września. Zgłoszenia: ulica Krowoderska 32, I p. 6983 2 10

Do sprzedania

prześcieradła, poszewki, obrusy, prawie nowe, płócienne; buciki damskie Nr 40, płytkie, czarne. Wiadomość: ul. Batorego l. 18, I p., wprost, od g. 3—5. 6974 2 3

Przedsiębiorstwo przemysłowe

(udziałowe), w Krakowie, dobrze rozwinięte, poszukuje (ewent. jako spólnika) inżyniera, któryby mógł projektować urządzenia do zaopatrywania w wodę. Zgłoszenia pod „Rzetelny interes“ przyjmuje Administr. „N. Reformy“ do 20 lipca b. r. 6972 2 3

„AURORA“

pierwszy w Krakowie konces. zakład czyszczenia biur, mieszkań i lokali, ul. Bracka l. 7, zawiadamia niniejszem, że już przyjmuje zamówienia na czyszczenie mieszkań w sezonie wakacyjnym. Roboty wykonuję starannie po cenach przystępnych. Joachim Orłowski. 6952 2 2

Kloce do tarcia

w większych partyach przyjmuje Dyrekcya państwowego przedsiębiorstwa eksploatacyi lasów w Rozwadowie. Ładownia kolejowa przy tartaku. 6967 2 6

Papierosy i cygara

dam za cukier biały. Ul. Kremerowska l. 12, III piętro, na prawo. 6963 2 2

Karlsbad
hotel-pensyonat Kaiserbad

naprzeciw Domu kąpielowego (Kaiserbad) — dom pierwszego rzędu — przepiękne położenie, nowoczesny komfort, pokoje z pensyą lub odrębnie. Bliższych szczegółów w polskim języku udziela
6968 2 10 **Zarząd.**

Gumy automobilowe

do naprawy przyjmuje
Zakład wulkanizowania gum
W. Szkudliński & W. Piazza
w Krakowie
ul. Zwierzyniecka l. 23.
6977 2 4

Losy

loteryi klasowej, tylko polskiej R. G. O. i na Inwalidów, do nabycia w kantorze A. Barański, Kraków, Mały Rynek 9. Prospekty wysyła się na żądanie. 6980 2 4

Odstąpię z dopłatą

dwa pokoje umeblowane z osobnem wejściem, elektryką, na życzenie z bardzo dobrem utrzymaniem i usługą, za 2—4 pokoi z kuchnią. Meble mogę zakupić. Zgłoszenia przyjmuje z grzeczności, pisemnie, „Modes Sleczkowska“, ul. Sławkowska 6. 6984 2 10

Słuchacz praw U. J.

doświadczony instruktor, wolny od wojska, obejmie na czas wakacyi, ewent. i na rok następny, lekcye w zakresie gimn. klas. lub realn., najchętniej na wsi. Zgłoszenia z podaniem warunków pod „**Jurysta 26**“ poste restante **Rzeszów.** 7064 2 2

Skrypta i książki

do egzaminu sądowego oddam za białe płótno. Zgłoszenia pod „Aureola“ przyjmuje Administr. „N. Reformy“. 7006 3 3

Wózki na resorach

z budą i bez, nowe, faeton na parę koni, świeżo odrestaurowany, tanio do sprzedania. L. Mück, ul. Kościuszki l. 14, Półwsie Zwierzynieckie. 7020 2 3

Zarządca gospodarczy

z chlubnemi świadectwami kilkunastoletniej praktyki w intenzywnych gospodarstwach, lat 48, bezdzietny, poszukuje posady na ordynaryę zaraz. Zgłoszenia pod „Praca“ poste restante Ciężkowice. 7026 3 4

Zupełna sprzedaż

resztek materyi, jedwabiu, etaminy, haftów i podszewek. Kraków, ul. Dietlowska 39, wejście od ulicy Brzozowej 4, I piętro. 7019 2 6

Poszukuję

w dzielnicy VII lub VIII pokoju przy rodzinie bezdzietnej, do użytku podczas dnia, w celach studyów. Zgłoszenia pod „**Studyum**“ przyjmuje Administracya „N. Reformy“. 7018 2 2

Dom w Warszawie

sprzedam; także zamienię mieszkanie na lokal w Krakowie. Zgłoszenia pod „Dobry punkt“ do Biura J. Hopcasa i Salomonowej, Kraków. 7015 3 3

Pierwszorzędna pracownia
ubrań męskich na miarę

pod znaną firmą

Józef Bross

ul. Pańska l. 9
(przecznica ul. Andrzeja Potockiego)
wykonuje ubrania z materyałów dostarczonych.
Przyjmuje wszelkie przeróbki. — Ceny przystępne. 7005 2 3

Kupię dom

blisko stacyi towarowej w Krakowie z większym podworcem. Zgłoszenia pod „**Wkład 50.000**“ przyjmuje Administracya „N. Reformy“. 7013 3 3

Spólnika

z większym kapitałem poszukuję do interesu na prowincyi. Udział w pracy niekonieczny. Kapitał może być zagwarantowany hipotecznie. Zgłoszenia pod „**Solidny**“ do Biura J. Hopcasa i Salomonowej, Kraków. 7014 2 3

NOWO OTWARTY MAGAZYN POD FIRMĄ

ZYGMUNT JANTA
KRAKÓW, UL. ZWIERZYNIECKA L. 15

poleca: wstążki, hafty, koronki, pończochy gazowe jedwabne i bawełniane, rękawiczki i perfumerye. Ogromny wybór włoskich płócienek i zefirów oraz białego perkalu na bieliznę.
Ceny bardzo niskie. 7151 2 2 **Ceny bardzo niskie.**

Największy wybór **wózków dziecięcych**
w różnych gatunkach, poleca po najtańszych cenach jedyny skład wózków dziecięcych własnego wyrobu. Przyjmuje wszelkie reperacye.
J. Botwin, Kraków, Floryańska 24.
6896 2 2

Biuro spedycyjno-przewozowe

„SPEDOPOL“

Kraków, ulica Floryańska l. 25

uskutecznia wszelkiego rodzaju ekspedycye kolejowe w kraju i za granicę. Rozwózka towarów oraz przewóz mebli. Własne składy towarowe i piwnice transito. Skuteczne pośrednictwo w uzyskaniu pozwoleń na przywóz i wywóz towarów. Rewizya i odprawa celna. 7133 2 10

Towarzystwo akcyjne Azot
w Borach, poczta Jaworzno

poszukuje do natychmiastowego wstąpienia kilku sił biurowych, obeznanych z książkowością amerykańską.
Zgłoszenia zaopatrzone w odpisy świadectw, curriculum vitae, oraz z podaniem wysokości wymaganej płacy przyjmuje **Dyrekcya.**
6802 2 3

Flaszki apteczne, okrągłe i owalne
„ na Syrolinę, na balsamy: kapucyński, jerozolimski i Seehofera
flaszki do ssania „Patent“, jako i bańki do stawiania.
Wyrób pierwszej jakości.
poleca: 7365 1 4
Fabryczny skład szkła

I. D. Unger
Tarnów, Krakowska 2.

Nr 321. 7236 1 3

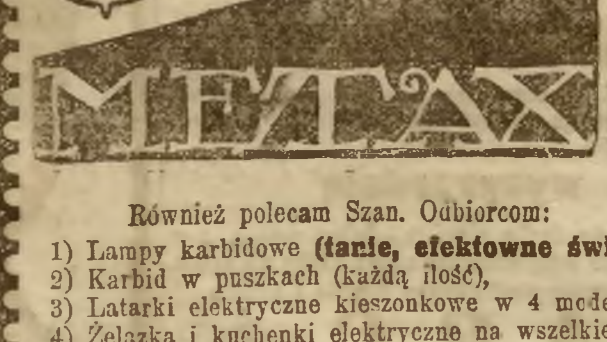
Ogłoszenie.

Państwowy Urząd zakupu artykułów pierwszej potrzeby w Warszawie podaje do wiadomości instytucyj państwowych i prywatnych oraz osób i firm zainteresowanych, które sprowadzają towary z zagranicy przez Gdańsk-Iłowo-Mławę, że Agentura P. U. Z. A. P. P. w Gdańsku może współdziałać przy odbieraniu towarów ze statków, jakoteż przesyłaniu tychże wagonami lub berlinkami do miejsc przeznaczenia tylko w tym razie, jeżeli zainteresowani otrzymają zawczasu odpowiednie pozwolenie przywozu od Państwowej Komisyi wywozu i przywozu (Elektoralna 2) i po otrzymanie takowego zwrócą się do P. U. Z. A. P. P. (Krakowskie-Przedmieście 55) i przedstawią je wraz z odpowiedniem podaniem o przewiezienie towarów.

Kraków, 6 lipca 1919, ul. Wiślna l. 8, I. p.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA

Prośby o **KOLEKTURY R. G. O.**
ze wszystkich miejscowości MAŁOPOLSKI
obecnie najpopularniejszej Loteryi Klasowej
zapewniającej kolektorom poważne **ZYSKI** przyjmuje do końca lipca 1919 roku
Generalna Reprezentacya na Galicyę i Śląsk
WITOLD-WILKOSZEWSKI. 7221 5 0
Listy dla niego adresować do kanc. adw. Dra Wilkoszewskiego, Kraków, św. Anny 9.

„METAX“

ŻARÓWKI ELEKTRYCZNE OSZCZĘDN.
(1/2-WATTÓWKI)
i materyał instalacyjny elektr.

Generalny zastępca na Polskę:

Henryk Dortheimer
Kraków, ul. św. Tomasza Nr 8, II. p.

Również polecam Szan. Odbiorcom:
1) Lampy karbidowe **(tanie, efektowne światło),**
2) Karbid w puszkach (każdą ilość),
3) Latarki elektryczne kieszonkowe w 4 modelach,
4) Żelazka i kuchenki elektryczne na wszelkie napięcia,
5) Żelazka na węgle pierwszej jakości w 2 modelach,
6) Obcążki uniwersalne, stalowe; tanie,
7) Zapalniczki benzynowe w 4 modelach, najnowsze wzory,
8) Młynki do wymiału zboża (śrutowniki),
9) „Oroszlan“, ręczny aparat do prania bielizny. **Epokowy wynalazek,**
10) „Asta“, trwałe pasy transmisyjne,
11) Uszczelnienia do celów technicznych (Gen. zastępstwo **fabryk Epplera),**
12) Angielskie tajne kasy (schowki) ogniotrwałe. Tanie! U nas nieznane! **Schowek bankowy zupełnie zbyteczny.** Prospektem służę na żądanie. Informacyj udzielam chętnie!
13) **Motory benzynowe, gazowe, ropne, system Diessl'a,** wielkości 20 do 1000 siły koni. Specyalność: Oryginalne motory marki „Otto“, pędzone benzyną, benzolem, naftą, gazem, naftaliną i t. d. **Zastępstwo fabryk Langen & Wolf.**

Zamówienia uskutecznia się odwrotnie. **Zastępcy poszukiwani.**

Przyjmuje się zdolnych agentów. Zgłoszenia codziennie między godziną 12—1 oraz 6—7 w biurze generalnego zastępcy. 6951 2 0

Ogłoszenia do umieszczenia
we wozach tramwajowych w Krakowie
przyjmuje wyłącznie Krakowskie Biuro ogłoszeń, Kraków ulica **Dunajewskiego l. 9.** 6924 2 2

ZDOLNA PANNA

pisząca biegle na Underwoodzie, ze znajomością stenografii polskiej i niemieckiej, z dłuższą praktyką biurową, znajdzie posadę w banku. Oferty pod **„skrytka pocztowa 138“.** 7250

Konkurs.

Kuratorya dwuklasowej szkoły handlowej fundacyi Ozyasza Gotthelfa w Samborze rozpisuje niniejszem konkurs na posadę dyrektora szkoły.

Od kompetenta wymagany jest dowód złożenia egzaminu nauczycielskiego dla dwuklasowych szkół handlowych z grupy I; przyjęty jednak być może kandydat, posiadający warunki dopuszczenia do egzaminu, jeśli zobowiąże się egzamin ten złożyć.

Warunki: płaca K 2800, dodatek funkcyjny K 1000, dodatek drożyźniany 60%; wolne mieszkanie z opałem i światłem w budynku szkolnym.

Podania należy wnosić do 20 lipca b. r. na ręce kuratora Dra Juliusza Aleksandrowicza, adwokata w Samborze. 6671 8 3

Każdy robiący tranzakcye

naftowo-górnicze, powinien zasięgać informacyi **Syndykatu naftowo-górniczego, Kraków, Sławkowska 23.** — Żądać expose i statutu. 5298 5 10

Wyborne

damskie półbuciki płócienne

w większej ilości **zaraz** do nabycia
przez bezpośrednich reflektantów.
W razie potrzeby dostarcza się pozwolenia na wywóz.
Mechaniczna fabryka obuwia
OSKAR GALITZENSTEIN
6387 **Wiedeń, VI, Bürgerspitalgasse 7.** 3 4

Tartak parowy Braci Wczelak
w Rzęśnie Polskiej

przyjmuje do tarcia kloce. — Zgłoszenia do biura firmy »Oikos«, Lwów, ul. 3 Maja l. 5. 6346 6 6

FARBY „PALATYN“, „A. B. C.“

wysyła po cenach fabrycznych
Dom handlowy J. Leserkiewicz, Kraków, Rynek 11.
Filia: Rzeszów, Rynek 21. 6942 2 3

Jodowo-solankowe kąpiele

Darków

pod Cieszynem, Śląsk wschodni (wysoko skoncentrowane sole jodowe). — Sezon od 15 maja do 15 września. — Zgłoszenia przyjmuje Zarząd kąpielowy Darków. 4351 20 30

KLEBOLIN

do rozcieńczania w wodzie. 6663 5 5
Najlepsza guma do lepienia: kartonaży, etykiet i papieru, w puszkach 1/2 kg po 9 K. Do nabycia wyłącznie w firmie:
L. WEINDLING, skład farb i perfumeryi,
Kraków, ul. Grodzka 26. Telefon 1596.

4000 — 5000 K nagrody

ofiaruję za wyszukanie lub wskazanie mi mieszkania z komfortem, składającego się z 4—5 pokoi, kuchni, łazienki — z przynależnościami, w czystej kamienicy. **Czynsz roczny na ewentualne żądanie płatny z góry.** Ewentualnie kupię kamienicę, w której wolne będzie takie mieszkanie. — Zgłoszenia listowne pod „Nagroda-kupno“ do **Biura ogłoszeń i reklam „Lot“,** Rynek gł. 7—8, oficyny. 6859 2 2

LITOPON 30%
marki „Grünsiegel“

po cenie 200 K austr.-niem. za 100 kg netto, skład w Wiedniu, płatnej w markach. Na składzie dwanaście wagonów z pozwoleniem na wywóz do Polski. **W. Müller,** Wiedeń, VII, Schottenfeldgasse 89. Adres tel.: Millerexport, Wien. 6631

Większa ilość maszyn do pisania

guma rad. do maszyn do pisania, oliwa, wstążki, papier węglowy, poduszeczki do farby, wyborny biały papier przebijający i wielka ilość bibuły z powodu zwinięcia handlu do sprzedania w całości lub częściowo. **Ernest Burghardt, Wiedeń, X.,** Laxenburgerstrasse 16. Telefon 1094/II. 6638

Oofertynakrochmal
z ziemniaków

z natychmiastową dostawą, proszą
Bracia Deutsch, Bielsko.
6717 3 2

Do geometryi wykreślnej

poszukuję na warunkach umiarkowanych nauczyciela, specyalistę (ew. także absolw. szk. real.). Zgłoszenia pod „**Politechnika**“ przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“. 7039 2 2

Magister farmacyi

rutynowany, poszukuje zarządu lub dzierżawy apteki w większem mieście. Wiadomość: Szulbaum, Wadowice. 7047 2 3

DWA POKOJE

frontowe, umeblowane, elektr. oświetlenie, zaraz do wynajęcia. — Wiadomość w sklepie, ul. Lubicz 32. 7062 2 2

Kupuję garderobę

męską, używaną, płacąc najwyższe ceny. Zawiadomienie korespondentką lub ustne do L. Schmausa, Kraków, ul. Szeroka 22. 7077 2 20

Do zamiany

4-piętrowa narożna kamienica, dobrze zbudowana w Wiedniu, na kamienicę w jednem z większych miast w Polsce. Zgłoszenia wprost pod: Hausbesitzer, Wien V., Rainergasse 32/11. 7040 2 2

Kierownik tartaku

z długoletnią praktyką we wszelkiego rodzaju manipulacyi drzewnej, najdokładniej obeznany z prowadzeniem ksiąg i korespondencyą polsko-niemiecką, z rutyną w pertraktacyach kupieckich, z dobremi świadectwami, poszukuje posady za stałą pensyą lub przedsiębiorstwa za prowizyą. — Zgłoszenia pod „**Tartak**“ przyjmuje Administracya „N. Reformy“. 7035 2 3

Oświęcimskie Towarzystwo handlowo-przemysłowe, Spółka z ograniczoną poręką, poszukuje zaraz

dyrektora.

Warunki przyjęcia zostaną ustalone odpowiednio do kwalifikacyi. 7029 2 3

Zgłoszenia należy adresować: Magistrat, Oświęcim.

Apteka w Gwoździcu

powiat Kołomyja, do sprzedania. Informacyj udzieli Redakcya „Czasopisma aptekarskiego“ we Lwowie. 7028 2 2

Znaczna fabryka bibułek do papierosów i tutek poszukuje młodego

podróżującego.

Ma on być zatrudniony zarówno w biurze, jakoteż pełnić obowiązki jako podróżujący. — Zgłoszenia przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ pod **„Zdolny podróżujący“.** 7022 3 3

Korepetytor

rutynowany, sł. praw, przyjmie korepetycyę na wsi, w zakresie I—IV kl. szkół średnich, na czas wakacyi. — Zgłoszenia pod „**Korepetytor H. S.**“ przyjmuje Administr. „N. Reformy“. 7069 2 2

Do zajęć biurowych

potrzebna panna w wieku lat 18—25. — Pierwszeństwo dla znającej dobrze język niemiecki i piszącej na maszynie. Zgłoszenia pod **6890** przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“. 6890 6 0

Dam 50 cetn. węgla

za wynajęcie mieszkania, składającego się z 2 pokoi i kuchni lub dużego pokoju i kuchni. Zgłoszenia przyjmuje Administr. „N. Reformy“ pod „**Korzyść 400**“. 7074 2 2

Ktoby wiedział

co się dzieje z inżynierem ?nd. w. **Janem Malitowskim** ze Skolego, raczy łaskawie donieść jego siostrzeńcowi, porucznikowi Leszczyńskiemu, Dziedzice, dowództwo dworca kolej. 7086 3 3

Pragnie nawiązać

korespondencyę z mężczyzną z wyższem wykształceniem, szlachetnym, dobrym, do lat 35, panna inteligentna, przystojna, nie biedna, gospodarna. Zgłoszenia z fotografią do 20 lipca pod „**333**“ przyjmuje Administr. „N. Reformy“. 7085 2 3

Dwóch młodych

podoficerów francuskich chce poznać młode panny, Polki, w celach towarzyskich. Zgłoszenia pod „Bébés“ przyjmuje Administr. „N. Reformy“. 7084 2 2

1000 K

dam za wyszukanie lub odstąpienie zaraz lub od 1 października mieszkania z komfortem o 4 lub więcej pokojach z kuchnią, na I, II piętrze, lub wysokim parterze w obrębie starego Krakowa. Zgłoszenia przyjmuje Administr. „N. Reformy“ pod „**Opieka lekarska**“. 7071 2 3

Pokój

duży, frontowy, na parterze, z meblami, z elektryką, dla dwóch mężczyzn **zaraz do wynajęcia** w piątej dzielnicy. Zgłoszenia listowne pod „**Pokój 300**“ przyjmuje Administracya „N. Reformy“. 7070 3 3

Porcelana, chodniki

i t. p., tanio, z powodu wyjazdu, do sprzedania. Wiadomość: ul. Wrzesińska 3, III p., między g. 11—1 przed poł. Stróżka wskaże. 7059 2 2

Pomieszkania
zaraz do wynajęcia.

Muszyna między Krynicą a Żegiestowem. **Willa „Zorza“** koło stacyi kolejowej. 7056 3 3

ŁOPAT

dostarczają **wagonami** ze stacyj czechosłowackich z dozwoleniem wywozu 7175

Buttermann i Berger
Bielsko, ul. Kolejowa 25.

Używane szyny i wózki

żelazne, zwrotnice i obrotnice dla kolejek wąskotorowych, wszelkiej ilości zakupi natychmiast Maksymilian Gelles, Lwów, plac Maryacki 7. 6769 2 2

Krochmal

pierwszej jakości, **z parowej fabryki krochmalu „Ksawera“** w Warszawie, poleca się **P. T. pralniom i kupcom.**

Generalne zastępstwo i samodzielna sprzedaż na Galicyę

A. Rosenstrauch
7248 1 8 **Kraków, Wolnica 8.**

Ważne dla posiadaczy kolejek wąskotorowych!

Wszelkie części składowe kolejek wąskotorowych, jakoto: łączniki, progi stal., śruby i gwoździe do szyn, łożyska, koła stal., złożenia osiowe do wózków, oraz szyny, tory przenośne, obrotnice, zwrotnice, wózki żelazne i drewniane, taczki żelazne, parowozy, pogłębiarki, i t. p. poleca i dostarcza bezzwłocznie po niskich cenach firma: **„Ferrovia“** Zakłady fabryczne dla budowy kolejek żelaznych, Spółka z ogr. por. Lwów, plac Maryacki 7. 6768 2 3

DOM SPEDYCYJNO-KOMISOWY
i przedsiębiorstwo przewozu mebli

Goldlust i S-ka

Kraków, ul. Andrzeja Potockiego 3.
Telefon 58. 7215 2 3

Filie: Wiedeń, Szczakowa, Nadbrzezie. Zastępstwa: Paryż, Warszawa, Łódź, oraz we wszystkich większych miastach zagranicy. Obejmuje przesyłki i wysyła w zbiorowych wagonach z Wiednia, Pragi, Pilzna i Karlsbadu do całej Polski. Własne magazyny towarowe.

L. 695/919. 6988 3 8

Konkurs.

Celem obsadzenia posady lekarza okręgowego z siedzibą w Liszkach, Wydział powiatowy rozpisuje niniejszem konkurs.

Do okręgu tego należy 24 gmin z ludnością około 33 tysięcy mieszkańców.

Do posady tej przywiązane są następujące pobory:
a) płaca roczna 1200 K z funduszów powiatowych;
b) ryczałt na objazdy 600 K z funduszu krajowego;
c) wojenny dodatek drożyźniany 1200 K rocznie z funduszu krajowego.

Ubiegający się o tę posadę powinni posiadać następujące warunki:
1) Obywatelstwo państwa polskiego;
2) Dyplom doktora medycyny, upoważniający do wykonywania praktyki lekarskiej;
3) Dokładną znajomość języka polskiego w słowie i piśmie;
4) Najmniej 2-letnia praktyka w zawodzie lekarskim;
5) Nieprzekroczony 40 rok życia.

Podania, należycie udokumentowane, wnieść należy w terminie po **15 lipca 1919 r.** do Wydziału Rady powiatowej w Krakowie.

W Krakowie, dnia 20 czerwca 1919.

Wydział powiatowy krakowski.

Prezes: **Skrzyński.** Sekretarz: **Zborowski.**

Nauczycielka
rządowa, władająca językiem niemieckim, muzykalna (skrzypce i śpiew), pragnie przez wakacye opiekować się dziećmi w zamian za pokój i zdrowy, obfity wikt na wsi. Honoraryum skromne, niekonieczne. Zgłoszenia: Jedwiga Topolińska, Kraków, ul. Jabłonowskich l. 16. 6844 2 2

Apteka pod „koroną"
w Nowym Targu
poszukuje magistra Polaka.
6765 5 5

Kupię
całe urządzenie kinoteatru, względnie większą ilość foteli i krzeseł. Zgłoszenia z dokładnym opisem i ceną pod **„Kinoteatr"** przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 6684 3 3

Rządca-rolnik
teoretycznie i praktycznie wykształcony, ze szkołą rolniczą, lat 41, rel. rz. kat., Polak, żonaty (dwoje starszych dzieci), znający się na gospodarstwie lasowem, od 12 lat na jednej posadzie w większym majątku, prowadząc przełożeństwo i rachunkowość, poszukuje odpowiedniej posady w rolnictwie, lub przedsiębiorstwie przemysłowem zaraz. Może złożyć kaucyę. Zgłoszenia piśm.: Urząd pocztowy Husaków dla **W. W.** 6635 2 3

Poważny dom rolniczo-techniczny poszukuje wyrobionego
akwizytora
obeznanego gruntownie z działem maszyn rolniczych. Zgłoszenia: Dr Ludwik Zieliński, Warszawa, aleja Jerozolimska l. 87. 6120 3 3

Bardzo wysokie wynagrodzenie
dam za wyszukanie lub odstąpienie mieszkania, składającego się z 2 do 5 pokoi i kuchni. Zgłoszenia przyjmuje się w sklepie Zukra, Podgórze, ul. Kalwaryjska 14. 6614 5 5

Kupuję garderobę
męską, damską bieliznę oraz meble. Zawiadomienie korespondentką lub ustnie do Szpota, Podgórze, ul. Salinarna l. 5. 6711 6 15

Praktykant
potrzebny do handlu firmy: J. Kurkiewicz, Kraków, Mały Rynek. 6605 3 3

Wielka firma przemysłowa poszukuje do natychmiastowego wstąpienia biegłej, polsko niemieckiej
korespondentki
Polki, z pisaniem na maszynie, stenografią, z dokładną znajomością języka niemieckiego. — Zgłoszenia osobiste z ofertą do Towarzystwa akcyjnego dla przemysłu spirytusowego i chemicznego, Kraków, ul. Wielopole 15, przed południem. 6145 3 3

Towarzystwo akcyjne
„Azot"
w Borach, p. Jaworzno
poszukuje do natychmiastowego wstąpienia **2 sił kancelaryjnych,** obznajomionych z buchalteryą włoską i amerykańską. Zgłoszenia z odpisami świadectw i podaniem warunków przyjmuje
6245 3 3 **Evrekova.**

Samodzielna siła
biurowa, z długoletnią praktyką, poszukuje posady. Zgłoszenia pod „Samodzielna" przyjmuje Biuro ogłoszeń J. Hopcasa i Salomonowej, Kraków. 6776 3 4

Na Salwatorze
poszukuje się 2, ew. 1 pokoju z kuchnią, umeblow., lub nie, na lato, ew. na stałe. Zgłoszenia: Dr Wiikosz, ul. Blich 6. 7194 2 4

Potrzebna
Niemka inteligentna, przyzwoita, na kilka godzin dziennie, do 7-letniego chłopczyka. — Wiadomość: Kunze, ul. Krowoderska l. 11. 6807 2 3

Sprzedam
fortepian, zegar alabastrowy, antyk, wachlarz malowany, antyk, lampy stojące i wiszące. Dzieje powszechne illustrowane Bondego, maszynkę do szynki, wannę cynkową, książki medyczne i narzędzia chirurgiczne: ul. Piotra Michałowskiego l. 9, I piętro, na lewo. 6793 2 2

Dobra sypialnia
z pościelą lub bez, również bielizna i portyery dla hotelu lub pensyonatu, tanio do sprzedania. Oglądać można: ul. św. Gertrudy l. 29, C., I p., na lewo, od godziny 10 do 1 i od 3 do 7. 6795 2 3

Od 15 lub 30 września 1919
potrzebny do apteki Sporysza w Chrzanowie **magister farmacyi,** rzym.-kat., któryby w ciągu roku jednego mógł wziąć aptekę tę w dzierżawę. 6789 3 3

Apteka Józefa Rohma
w Jarosławiu
poszukuje **magistra,** katolika. Posada zaraz do objęcia. 6787 2 2

Zabudowania fabryczne
na placu od 2 morgów, z domem mieszkalnym, wodą, bocznicą kolejową, światłem i siłą elektr., ewentualnie z możliwością przeprowadzenia takowych, w Zagłębiu Krakowskiem lub na Śląsku kupię lub wydzierżawię. Oferty: Warszawa, ul. Beduena 3, mieszkanie 25. 6775 2 2

Kupię
każdą ilość **siarki** (w laskach) **kwasu siarczanego** w balonach i **ołowiu** (dwa wagony). Zgłoszenia listowne z podaniem warunków pod **„B. W. 21"** przyjmuje Administracya „N. Reformy". 6773 2 2

Kupuję garderobę
męską, damską, używaną, oraz obuwie. — Zawiadomienie korespondentką: Dobrowolski, Kraków, ul. Mikołajska l. 10. 6702 7 10

Bad Aussee
w Styryi.
Pensyonat polski. Wspaniałe położenie, światło elektryczne, znakomita kuchnia, ceny przystępne. Właścicielka: **Selma Perker,** Elisabeth-Promenade. 6728 5 6

Inteligentna panna
lat 26, przystojna, muzykalna, niezależna, z małym posagiem i wyprawą, z braku znajomości szuka tą drogą towarzysza życia do lat 45, człowieka b. inteligentnego i uczciwego, na stanowisku. Poważne zgłoszenia pod „Lwowianka" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 6958 2 2

Wdowiec z dziećmi
(lat.) lat 41, urzędnik, zamożny i sympatyczny, poślubi młodą, bezdzietną wdowę lub rozwódkę. Reflektuję tylko na osobę przystojną, intel., i o bardzo dobrych zaletach serca. Dokładny opis wraz z fotografią, którą pod słowem honoru oswrotnie odeślę, upraszam przesłać pod „Szczęście 85. V." do Admin. „N. Reformy". 6915 2 3

Rządca ekonomiczny
z szkołą rolniczą, 20-letnią praktyką, poszukuje posady na ordynaryę. Czesław Ryszpler, Lipinki koło Biecza. 6840 2 2

Emeryt
były podurzędnik, zdolny, energiczny, bardzo dobry rachmistrz, mogący złożyć większą kaucyę, poszukuje zajęcia biurowego, magazyniera, kasyera w poważniejszej firmie lub instytucyi publicznej. Zgłoszenia pod **L. S.** przyjmuje Administr. „N. Reformy". 6850 2 3

Gimnazyalistka
VII kl. gimn. real., Polka, poszukuje posady, najchętniej na wieś. Przygotowuje do klas wydziałowych i niższych klas gimnazyalnych. Obejmie posadę również w Królestwie lub w Poznańskiem. Zgłoszenia pod **„VII gimn."** przyjmuje Admin. „N. Reformy". 6867 3 3

Do sprzedania
kocioł parowy systemu „Garbe", używany, w dobrym stanie, wraz z przynależnymi aparatami i armaturami. Powierzchnia ogrzew. 130 metr. kwadr., ciśnienie 11 atm. — Bliższe szczegóły: Inż. Jul. Luft, Groble 5, I p. 6842 2 2

Mieszkanie
składające się z 2 pokoi, przedpokoju, kuchni, na okres wakacyjny do odstąpienia. Wiadomość: ul. św. Filipa 18, III p. **E. P.** 6843 3 3

Zdolny
akwizytor(ka)
znajdzie popłatne zajęcie. Zgłoszenia w godzinach popołudniowych, Kraków, Rynek gł. l. 22, I piętro. 6827 3 3

Prywatne gimnazyum realne
w Oświęcimiu
poszukuje od września 1919 **polonisty, przyrodnika, matematyka i historyka** (ewentualnie sił żeńskich). — Zgłoszenia z podaniem warunków przyjmuje Towarzystwo szkoły średniej w Oświęcimiu, Magistrat. 6864 3 3

Dam 150 K
za wskazanie lub odnajęcie pokoju kawalerskiego z meblami lub bez mebli, ze światłem elektr., pannie z wykształceniem uniwersyteckiem, zaraz lub od 1 sierpnia b. r. Zgłoszenia pod **„Spokój 4"** przyjmuje Admin. „N. Reformy" 6831 3 5

Do sprzedania
wózek dziecięcy biały, meble. Wiadomość: ul. Długa 38, w lakierni. 6810 2 2

Willa murowana
w Makowie, z jednomorgowym ogrodem, położona w pobliżu śródmieścia, zaraz do sprzedania. Potrzebnych informacyj udziela Jan Kowalski w Makowie. 6812 3 3

Auto osobowe
wynajmuje się na godziny i tury. Informacye udziela Salon mód „Nina", ul. Karmelicka 9. 6849 2 5

Poszukuje się
ubikacyi na przedsiębiorstwo fabryczne z składowym placem możliwie z instalacyą elektryczną. Zgłoszenia pod **„O. G."** przyjmuje Administr. „N. Reformy". 6846 2 2

Dwa mieszkania
jedno w Podgórzu z **5 pokoi i kuchni,** drugie w Krakowie z **3 pokoi i kuchni,** oba z komfortem, może uzyskać ten, kto odstąpi w zamian za te **jedno** mieszkanie w Krakowie, złożone z 5—6 pokoi i kuchni (z komfortem). Wiadomość z grzeczności w kancelaryi adwokata Dra Szymona Feldbluma w Krakowie, ul. św. Jana 3. 6855 2 2

Gospodarstwa
w większem mieście lub koło miasta, od 3—50 mg., poszukuję do kupna albo obejmę w dzierżawę, lub też wezmę dzierżawę folwarku. Zgłoszenia szczegółowe listowne pod **„Agronom"** poste restante **Bochnia,** za okazaniem kwitu inseratowego. 7154 23

Ogrodnik
w średnim wieku, z dobremi poleceniami, samotny, poszukuje stałej, dobrej posady w wielkich ogrodach, u zamożnych państwa. — Warunki nie wygórowane, lecz posada ma być stała. Może być zaraz lub od 1 września. Adres: F. T., ogrodnik, Kraków-Dębniki, ul. Rybacka 21. 7216 1 3

Maszynę do pisania
sprzedam. H. Lassocińska, Kraków, ul. Topolowa 15. 7224 1 3

PIEC ŻELAZNY
hotelowy, cukierniczo-restauracyjny, 250, 110 ctm., wagi 12 ctwm., mało używany, do sprzedania. Hel. Lassocińska, Kraków, ul. Topolowa l. 15. 7225 1 3

Dam 3000 koron
za wyszukanie mieszkania, składającego się z 4 pokoi i kuchni z komfortem, możliwie w śródmieściu. Zgłoszenia pod „L. F. 15" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 7227 1 3

POTRZEBNI SĄ
kierownik, gospodyni rutynowana, ekspedyentki, kawiarki, do większej restauracyi kolejowej. Zgłoszenia: Biuro Rozalii Krassuskiej, Kraków, ul. Jagiellońska l. 9. 7228 1 2

Były uczeń
VII klasy niemieckiego gimnazyum w Wiedniu poszukuje lekcyj języka niemieckiego, konwersacyi lub korepetycyi w zakresie gimnazyalnym. Zgłoszenia pod „Wiedeńczyk" przyjmuje Administr. „N. Reformy". 72.9 1 3

Fabryka specyalnych serów deserowych
J. Heina w Kańczudze koło Przeworska, przyjmuje zamówienia na specyalne sery: ementalskie, grojer, eidamskie, trapistów, bośniackie, kamembert, limburskie i t. d., mało deserowe. 7213 1 3

Matematyk
udziela lekcyj matematyki, fizyki i chemii. Honoraryum 30 K za godzinę bez względu na liczbę słuchaczy. — Bliższe informacye pod Dr H. F., ul. Straszewskiego l. 10, I p., na prawo, od godz. 2—4 pop. 7233 1 3

Rolnik
zawodowy, intenzywnie gospodarujący, znający dokładnie hodowlę i maszyny rolnicze, obejmie zarząd majątku. — Zgłoszenia pod „A. B. rolnik" do Biura ogłoszeń J. Hopcasa i Salomonowej. 7234 1 3

Pokój z salonikiem
do wynajęcia z utrzymaniem dla rodziny. Ul. Sobieskiego l. 5, I p. 7245 1 3

Zdolny kowal
lat 43, żonaty, ze świadectwem wyzwolin i długoletniemi świadectwami, szuka posady we dworze jako majster. Zgłoszenia: Stanisław Ideć, Wróżenice, p. Kocmyrzów. 7241 1 3

Kupię psa
dużego, do pilnowania domu. Zgłoszenia: ul. Garbarska 22, w sklepie. 7239 1 3

Do sprzedania
lampa salonowa, wisząca, do nafty, frak i gramofon wraz z płytami. Wiadomość: ul. Karmelicka l. 54, parter, na prawo, codziennie od godz. 11—1 w południe. 7249 1 2

Rutynowanego
koncypienta
poszukuje natychmiast adwokat Dr Stanisław Mik w Jarosławiu. 7252 1 3

Do wydzierżawienia:
folwark 800 morgów z inwentarzami. — Zgłoszenia do adwokata Kwapniewskiego w Radomyślu Wielkim. 7253 1 3

Poszukuję nauczyciela
ewentualnie studenta z dobremi kwalifikacyami, do przygotowania ucznia II kl. gimnazyum, przez wakacye. Dwór Łobozew, Ustrzyki Dolne. 7254 1 3

Konkurs
na posady nauczycieli pryw. gimnazyum realn. w Lubaczowie: romanisty, filologa, matematyka, przyrodnika i polonisty. O posady te ubiegać się mogą także emeryci i nauczycielki kwalifikowane. Podania z wymienieniem warunków należy wnosić do 20 lipca b. r., dołączając curriculum vitae, do Towarzystwa szkoły średniej w Lubaczowie. 7261 1 2

Potrzebuję krawcowej
któraby umiała krawieczyznę męską, damską i dziecięcą, podrabianie pończoch, przerabianie bielizny i ubrań, o ile możności haft monogramów. Zgłoszenia: Dwór Łobozew, Ustrzyki Dolne. 7255 1 3

2 automobile
osobowe, nowe, 24 HP, 4-cylindrowe, 4- i 6-siedzeniowe. **2 automobile ciężarowe**, nowe, o udźwigu 5 tonn, 48 HP, 4-cylindrowe, **1 automobil 45 HP, dla straży pożarnych, 8 sikawek 4-kołowych, kompletnych,** zpn. do natychmiastowej dostawy poleca:

Biuro techniczne
Bolesława dé Dahlke
Kraków, ul. Siemiradzkiego l. 35. 7257 1 6

Samodzielny
monter-szofer, obeznany z motorami różnych typów oraz inst. gazu, wodociągów, centralnego ogrzewania, poszukuje posady, najchętniej na prowincyi. — Zgłoszenia pod **N. 1.** przyjmuje Administr. „N. Reformy". 7260 1 3

Obejmie posadę
w większej firmie lub fabryce, najchętniej w rafineryi nafty, panna lat 18, pisząca biegle na maszynie, korespondentka w języku polskim i niemieckim, obznajomiona z buchalteryą, córka kierownika szkoły. Zgłoszenia: Józef Fait, kierownik szkoły w Gnojniku, p. Uszew, ad Okocim. 7267 1 2

Która z Pań
na wsi, w okolicy Bochni lub Krakowa, potrzebuje na kilka tygodni zdolnej krawcowej, to mogę służyć. Zgłoszenia do 1 sierpnia pod „Bochnianka", poste restante **Bochnia.** 7272

Pomieszkanie stałe
dla bezdzietnej rodziny, od 2 do 5 pokoi, kuchnia, łazienka, pokój dla służącej, potrzebne **zaraz**, ew. później. Zgłoszenia: Inż. Franc. Brzezowski, inspektor kraj. kopalń węgla, Kraków, ul. Szewska 1, IV p. 7274 1 3

Poszukuje posady
leśnego. Andrzej Wierzba, Szarów, koło przystanku, poczta Brzezie, koło Bochni. 7275

Panna
inteligentna, z językiem niemieckim i krawieczyzną, poszukuje posady do dzieci. Zgłoszenia: Berta Dworzak, Biała, ul. Żywiecka l. 7. 7277

Poszukuje się
zdolnego korepetytora, któryby przygotował ucznia z materyału klasy 7 do egzaminu wstępnego. Specyalność: matematyka, fizyka. Zgłoszenia pod „Uczeń" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 7278 1 2

Maszyna
do pisania, w dobrym stanie, zaraz do sprzedania. Ul. Rakowicka l. 4, I p., u p. Bezdek. 7280

PANNY
ze znajomością stenografii polskiej i niemieckiej poszukuje firma:

J. Leinkauf, Kraków,
ul. św. Gertrudy l. 4. 7284 1 3

Poszukuję
jakiejkolwiek posady. Mam skończony jednoroczny kurs handlowy żeński. Zgłoszenia: ul. Lubicz 15, u dozorcy domu. 7283

Do sprzedania
z wolnej ręki: parcela, objętości 836□ sążni, w Nowej Wsi. Bliższa wiadomość: Józef Nowak, ul. Sławkowska l. 3. 7297 1 3

Ekonom
lat 32, z ukończoną 3-letnią szkołą rolniczą, 16 lat praktyki w większych gospodarstwach, znający się na chowie i inwentarzu bardzo dobrze, poszukuje posady na osobny folwark lub przy właścicielu na ordynaryę.
Zgłoszenia przyjmuje firma:
Br. Krasicki, Kraków, ul. Gołębia l. 16. 7279 1 3

Sprzedam fortepian
prawie nowy, z ang. mechaniką. Ul. Siemiradzkiego 20, między g. 1—3. 7294

Potrzebny urzędnik
Polak, do warszawskiego biura poważnej instytucyi przemysłowej. Wymagana gruntowna znajomość spraw komercyalnych, korespondencyi polskiej i niemieckiej, wszelkich prac biurowych, ewent. znajomość buchalteryi i t. p. Posiadający studya prawnicze i obeznani z przemysłem naftowym otrzymają pierwszeństwo. Szczegółowe oferty wraz z odpisami świadectw pod **„Nafta 1000"** przyjmuje Administracya „N. Reformy". 7230 1 2

4 siły nauczycielskie
do gimnazyum pryw. w Warszawie potrzebne: 1) filolog, 2) historyk, 3) matematyk, 4) przyrodnik. Warunki zależne od kwalifikacyi od 9.000 do 12.000 mar. rocznie; niezależnie od tego dodatek drożyźniany ministeryalny w postaci pensyi miesięcznej oraz deputat żywnościowy. Zgłoszenia listowne przyjmuje Administracya „N. Reformy" pod **„Warszawa".** 7308 1 3

Willa
jednopiętrowa i parterowa, nowocześnie urządzona, ze stajnią, garażem, elektryka, kanalizacya, telefon, ogród warzywny i owocowy, wodotrysk, 10 minut od Rynku krakowskiego, do sprzedania. Wiadomości udzieli dyrekcya kina „Promień", Kraków, ul. Podwale 6, od godz. 5 do 9 wieczorem. 7276 1 3

INŻYNIER DYPL. ADOLF ŁASKI
obrońca przy urzędzie patentowym R. P.
PATENTY, MODELE, MARKI. Warszawa, Polna 70. Telefon 246—70.
6865 2 3

IGŁY PLATYNOWE
nadeszły — polecają 6378 3 5
dostawcy klinik Uniw. Jagiel. i szpitali krajowych
STANISŁAW BARAN i Ska
Kraków, ul. Sławkowska l. 6.

„UWAGA"
Oferujemy n[illegible] wagony likierów 60%. 500 decymalny[illegible] 500 pomp marki **„Joahim"**, jeden wagon cykoryi **„Smiritz"**, 5000 kg soku malinowego, 60% białego cukru. Ceny umiarkowane; zezwolenie na wywóz z Czech do Polski posiadamy.

Centrala handlowa
Spółka z ogr. por. w Rzeszowie.
7121 2 3

BUCHALTER I KORESPONDENT.
Poważniejsza spółka importowa i eksportowa poszukuje buchaltera zdolnego do bilansowania oraz zdolnego korespondenta. — Mogący się wykazać dłuższą praktyką zawodową, oraz władający językiem polskim i niemieckim w słowie i piśmie zechcą przesłać zgłoszenia pod **„Bieg"** do Administracyi „Nowej Reformy". 7178 1 2

Przeciw poceniu się nóg i rąk najradykalniej działa antyseptyczna zasypka ściągająca

FORMOSAL-DERMA
wyrobu
Laboratoryum „DERMA"
St. Studnicki, Dr J. Czernik Kraków Podzamcze
Nie drażni skóry, osusza, usuwa niemiłą woń potu.
Cena pudełka z sitkiem K 2·50.
Na składzie w aptekach, drogueryach i perfumeryach.
Wystrzegać się naśladownictw.
6230 6 20

„Ordinatorium sexuologicum",
poradnia D-ra Stanisława Kurkiewicza,
lekarza-specyalisty
w Krakowie przy ul. Batorego 20.

Zakres działalności tej Poradni obejmuje: wyodrębnienie różnych chorób wewnętrznych (płucnych, sercowych—błednicy—otyłości—i t. p.) wzgl. nerwowych na osobną, nową, gałąź praktyki lekarskiej w dziedzinie życia płciowego, nazwaną „PŁCIOWNICTWO" czyli „SEKSUOLOGIA". Choroby weneryczne i choroby kobiece wyłączone.

Rozpoznawanie choroby i prowadzenie leczenia opierają się na uwzględnianiu takich czynników jak: psychoanaliza, otrzymane wychowanie obyczajów i doznane przejścia życiowe, dane cielesne (antropologiczne) i duchowe (psychologiczne), i t. p.— Leczenie jest okresowem. Luźnych porad nie udziela się. 6281 5 0

Spokój nerwów —
poznanie nadzwyczaj ważnej dziedziny codziennego życia u siebie i u otoczenia — poznanie **podstawy korzystnego małżeńskiego** pożycia — i mnóstwo **innych** podobnych, **obecnie** nadzwyczaj ważnych, korzyści — uzyska każda osoba, która przestudyuje cykl prac **D-ra S. Kurkiewicza,** lekarza życia płciowego, p. t. „Luźne osnowy ze studyów nad życiem płciowem".
Całość z **6**-ciu prac, będąca już na wyczerpaniu, kosztuje **32 kor.** Do nabycia u autora: **Kraków, ul. Batorego 20.** Zamówienia za zaliczką uwzględnianemi nie będą. 6282 5 0

DROBNER
TELEFON № 415
PARFUMERYA ~ MANICURES
GRZEBIENIE ~ SZCZOTKI, ITD.
6374 2 3

Delegat Ministerstwa robót publicznych przy generalnym delegacie rządu dla Galicyi.

L. 380/S. L. 7118

Konkurs.
Niniejszem ogłasza się konkurs na cztery posady **techników leśnych** przy Delegaturze Ministerstwa robót publicznych i Inspektoracie odbudowy we Lwowie.

Wynagrodzenie i warunki przyjęcia wedle umowy. — Wymaganą jest biegłość w szacowaniu drzewostanów i dokładna znajomość manipulacyi tartacznej.

Kandydaci, ubiegający się o te posady, winni wnieść swe podania do Delegatury Ministerstwa robót publicznych we Lwowie, ul. Kopernika l. 11, najpóźniej do **15 lipca 1919 r.,** dołączając życiorys, metrykę urodzenia, świadectwo z ukończonej Akademii leśnej, a przynajmniej z krajowej wyższej szkoły lasowej i świadectwo ze złożonego z dobrym wynikiem egzaminu dla samoistnych gospodarzy leśnych w odpisach.

Podania nieuwzględnione zostaną bez odpowiedzi.

Lwów, dnia 26 czerwca 1919.

Delegat Ministerstwa robót publicznych
Budek w. r.

Obrazy:
Matejki, Gersona, Żmurki, Szermentowskiego, Siemiradzkiego, Ajdukiewicza, Malczewskiego, Kossaka, Wyczółkowskiego, Fałata; obrazy starej szkoły holenderskiej, francuskiej, włoskiej i kilka znakomitych miniatur. Oglądać można od godziny 10 do 6 wieczór: ul. Pijarska l. 9, I piętro, na lewo. 6441 4 5

Ładunki myśliwskie
proch bezdymny, śrut według wyboru, nadeszły do firmy
R. Gliniecki i Sp. w Krakowie,
ul. Szewska 2, telefon 3080. 7384 1 3

BUTTERMANN I BORGER
Bielsko, Kolejowa 25
hurtowna sprzedaż preparatów chemicznych, technicznych, farmaceutycznych, hygienicznych i kosmetycznych. 7176

Ważne dla aptek, drogueryi i perfumeryi.
Zamówienia wyrobów aptekarza Gąseckiego z Warszawy, jako to:

Migreno Nerwosin,
Maść przeciw świerzbowi,
Puder Dziecі,

przyjmuje i załatwia:
Fabryczny skład „Centralnego laboratoryum chemicznego w Warszawie" — w Krakowie.

Na składzie wyroby chemicznego laboratoryum jako to: wody **do ust, pasty do zębów, perfumy, wody kolońskie, mydła toaletowe, pasty do podług i do bucików i t. p.**

Adres składu i zastępstwa na Galicyę:
Fabryczny skład wyrobów Centralnego laboratoryum chemicznego, Kraków, ul. Sienna 12. 6487 3 3

M. Weinsberg i Syn, Kraków
Biuro: ul. Zielona 11. Telefon 1542.
Hurtowna sprzedaż wyrobów rafineryi w Limanowej. Benzyna, oleje maszynowe, automobilowe i cylindrowe, wazelina, smar do wozów, oleje gazowe i wulkanowe, asfalt.

Naftę, parafinę i świece sprzedajemy tylko za przedłożeniem certyfikatu zwolnienia Ministerstwa dla handlu i przemysłu (oddział naftowy) w Warszawie. 6889 2 3

Poszukuje się zdolnych zastępców, w każdym dziale obznajomionych,
dla wszystkich większych miast w Polsce. Solidni kupcy z dobrą opinią mogą zgłosić swoje oferty do firmy „Aurora", Polskie Towarzystwo dla importu-eksportu, Spółka z ograniczoną poręką w Krakowie, Podzamcze 3. 7387 1 3

Tartak w Rzęśnie Polskiej
zakupi kloce dębowe, świerkowe i sosnowe. Przyjmuje także kloce do przetarcia. Zgłoszenia do firmy **„Olkos"** we Lwowie, ul. 3 Maja 5. 7030 1 10

„AURORA"
Polskie Towarzystwo dla importu-eksportu
Spółka z ogran. por.
w Krakowie, Podzamcze l. 3
dostarcza wszelkich towarów z zagranicy, a to: maszyn rolniczych, budowniczych, motorów, maszyn do pisania i t. d., wszelkich towarów galanteryjnych, perfumeryj, artykułów chemicznych i technicznych, towarów kolonialnych, bławatnych, konfekcyi i obuwia franco Polska po nader zniżonych cenach. 7388 1 3
— Płatne w polskiej walucie. —

L. 2880/19. 7248

OGŁOSZENIE.
Magistrat miasta Jasła przystępując do budowy sieci gazociągowej, celem rozprowadzenia w mieście gazów ziemnych dla celów opałowych i świetlnych, zamierza zakupić około 21 wagonów rur gazowych, oraz potrzebne do powyższego celu palniki, gazomierze i inne materyały.

Ilość, rodzaj i jakość materyału, wymiary i grubość rur powziąć można z projektu tej budowy w biurze Magistratu m. Jasła (codziennie od godz. 9—2 po południu), względnie przez listowne tam zapytanie.

Reflektanci zechcą podać swe oferty najdalej do **dnia 30 lipca 1919 r.**

Magistrat król. woln. miasta Jasła
dnia 5 lipca 1919.

Burmistrz:
w z. **Kaniowski.**

ZAKUPNO BLUZEK!
Opłaci się odwiedzić znaną **fabrykę bluzek**
BLUMENFELD & SEKLER
Wiedeń, VII., Andreasgasse 6. 7364 1 2
Zawsze na składzie wielka ilość wspaniałych nowości średniego i wytwornego gatunku, gotowa do wysyłki.
Tylko hurtownie! Adres telegr.: **Blusenfeld Wien.**

Maszynista
egzaminowany, obeznany ze wszelkiemi maszynami parowemi i elektrycznemi, poszukuje posady. Zgłoszenia: Strzępek Franciszek, Zasole, Oświęcim. 7291 1 2

Koncypient
z praktyką sądową, obejmie od 1 września posadę na prowincyi za skromnem wynagrodzeniem. Zgłoszenia pod **„Doktor L."** przyjmuje Administracya „N. Reformy". 7302 1 2

Kauczukowe grzebyki
do włosów, oraz grzebienie, klamry i przepinki naprawia się w 24 godzinach. Kraków, ul. Meiselsa l. 38, III p., na prawo. Dla P. T. Kupców ceny zniżone. 7300

Dwie pary
nowych, damskich bucików, czarnych, chevreau, z jasnym obkładem Nr 36 i Nr 37, z powodu nieodpowiedniej wielkości, poniżej ceny kosztu do odstąpienia. Wiadomość: ul. Zielona 3, parter, II drzwi, na prawo, między godz. 2 a 3 po poł. 7292

Aspirant farmacyi
II roku, Polak, z maturą i tyrocynium, poszukuje zaraz posady w aptece na prowincyi lub w Królestwie. Zgłoszenia listowne z podaniem warunków pod F. Kalita, Tarnów, ul. Ogrodowa 5. 7303 1 2

2.000 K
dam za wyszukanie mieszkania z 2 lub 3 pokoi z kuchnią i komfortem (bez mebli). — Zgłoszenia pod **„Bezdzietne małżeństwo"** przyjmuje Administracya „N. Reformy". 7307 1 3

Nauczycielka
gimnazyalna poszukuje pokoju za lekcyę lub pieniądze. Konwersacya niemiecka. Zgłoszenia: Sas, ul. Jasna l. 10. 7306

Do sprzedania
różne urządzenia sklepowe. Wiadomość: ul. Zielona 25, drzwi 8, między godziną 1—3. 7309

Mieszkanie:
4 pokoje, przedp., kuchnia, łazienka, balkon, gaz i elektr., telefon, w śródmieściu, I p., z powodu wyjazdu zagranicę wraz z kompletnem, nowem umeblowaniem za 85.000 K, zaraz do sprzedania. — Zgłoszenia pod **„Wyjazd"** przyjmuje Administracya „N. Reformy". 7312 1 3

Poszukuje się
korepetytorki lub korepetytora na wieś dla przygotowania przez wakacye jednej uczenicy do egzaminu z 5 kl. licealnej. Zgłoszenia: Dwór Polanka Wielka pod Oświęcimem. 7314 1 3

Dom II-piętrowy
w Tarnowie, w śródmieściu, do sprzedania, na dogodnych warunkach. Wiadomość: A. Zaharzewski, Tarnów, ul. Krakowska. 7315

Przyjmę
bezinteresownie posadę u adwokata lub t. p., chcąc się wprawić w pisaniu na maszynie. Adres: Kamila Dziadkowicz, Podgórze, ul. Krasickiego l. 6. 7321

Prowiantami wynagrodzę
wyszukanie mieszkania, złożonego z 2—3 pokoi i kuchni. Zgłoszenia: ul. Wiślna l. 9, II p., dla **B. R.** 6866 2 2

Mydła
wysoko procentowego poszukuje Pralnia »Tęcza», Kraków, ul. Czarnowiejska 72. 6868 2 5

Perskie dywany
makatki, meble klubowe, do sprzedania. Ul. św. Jana 13, u tapicera. 6870 2 3

Dla Pp. Oficerów.
Rękojeści do szabel w większej ilości, jak też i oddzielnie. H. Waldyn, ul. Lenartowicza l. 14, III p. 6871 2 2

Wózek na resorach
używany, o dwóch siedzeniach, tanio do sprzedania. Wiadomość: Kraków, ul. Bernardyńska l. 3, pracownia kowalska St. Rompały. 6879 2 2

Panny
piszącej biegle na maszynie (Underwood), ze znajomością języka niemieckiego w słowie i piśmie, stenografii i buchalteryi poszukuje firma handlowa. Zgłoszenia z podaniem warunków pod „Lipiec 1919" do Biura J. Hopcasa i Salomonowej, Kraków. 6884 2 2

Cukiernika
specyalisty do lodów poszukuję. — Wiadomość: J. Bisanz, ul. Dunajewskiego 4, I p. 6856 2 3

Rower wyścigowy
marki „Alcyon", oraz drogowy, do sprzedania. Ul. Gołębia 6, parter, od godz. 5—7 wiecz. 7184 2 2

Pożyczę 20.000—30.000 K
na hipotekę, za wyszukanie mieszkania, składającego się z 2 pokoi, przedp., kuchni i łazienki, ewent. kupię dom murowany w obwodzie Wielkiego Krakowa, z wolnem mieszkaniem.—Kupię futro damskie w dobrym stanie. Zgłoszenia pod **Hipoteka 20** przyjmuje Administr. „N. Reformy". 7137

Dzieła o sztuce
(Haldane Macfall: „Historya malarstwa", 9 tomów, bogato oprawnych i wiele innych), rękopisy wybitnych autorów polskich, ma do sprzedania **„Doroteum"**, ul. św. Tomasza l. 20. 7240 2 3

Dom o 2 stancyach
i sieni, z komórkami i piwnicą, ogródek i ćwierć morga pola, przy rogatce Czarnowiejskiej l. 163, do sprzedania. 6888 2 2

Zamienię
kamienicę w Wiedniu, z dochodem przeszło 8000 K, przedwojenne niskie czynsza, za równorzędną w Krakowie. Wiadomość: ul. Kurkowa l. 5, I p., drzwi na lewo, od godz. 2 do 5 po poł. Pośrednictwo dopuszczalne. 6891 2 3

Uczeń
VII kl. gimn., specyalista łaciny, greki i matematyki, przyjmie lekcye na wyjazd lub w miejscu. — Zgłoszenia pod **„Uczeń VII"** przyjmuje Administracya „N. Reformy". 6902 2 2

Do sprzedania
kamienica II-piętrowa, narożna, w 41 ubikacyach, zbudowana w r. 1910 za 280.000 K, hipoteka 31.000 K. Wiadomość: Sokołowski, ul. Stroma l. 10, II p., w Podgórzu. 6903 2 2

Przyjmuję
do przerabiania kapelusze. Również mogę nauczyć szycia kapeluszy i czapek. Zgłoszenia pod: aleja Krasińskiego l. 14, drzwi 24, obok konserwatoryum muzycznego. 6906 3 3

Ogrodnika
warzywnika, handlowca reflektującego na ewentualne wydzierżawienie ogrodu 2½-morgowego, poszukuje Zarząd dóbr Poręba Żegoty. Poczta, st. kolejowa i telegraf: Alwernia. 6908 3 5

Młoda nauczycielka
wykształc. uniwers., konwers. franc., muzyka, przyjmie posadę, także jako lektorka. Najchętniej w Zakopanem. Zgłoszenia pod **„Zakopane"** przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 6909 2 2

Dwie śliczne suknie
pierwszej mody, z najwykwintniejszego salonu Wiedeńskiego, dla osoby średniego wzrostu, korzystnie do sprzedania. — Zgłoszenia przyjmuje się przy ul. św. Gertrudy 16, parter, między godz. 4 a 6 wieczór. 6916 3 3

Osoba młoda
pracująca w biurze, poszukuje mieszkania przy inteligentnej rodzinie. Zgłoszenia przyjmuje Administr. „Kuryera ilustr." pod „Urzędniczka". 6918 3 3

Buchalter
Polak, mający dłuższą praktykę (także bankowa), znający system włoski i amer., poszukuje posady. Zgłoszenia pisemne pod **Z. R. 8.** przyjmuje Administr. „N. Reformy". 6922 3 3

Powóz
półkryty, sanio obite lakierowaną skórą i para chomąt z niklowemi ozdobami do sprzedania w składach Banku hipotecznego, ul. Zacisze. 6921 3 2

Do wynajęcia zaraz willa
(ze stajnią) w pięknem otoczeniu w Bronowicach Wielkich. Park dworski, G. Hajkowy. 6923 2 2

Poszukuję
posady, jako kierownik sklepu lub magazynier. Jestem obeznany we wszystkich działach. — Zgłoszenia pod **„Polak"** do Biura ogłoszeń Feliksa Stattera, Kraków, ul. Grodzka l. 13. 6931 2 3

Kamienicę w Krakowie
za 350.000 K, w ładnem położeniu, sprzeda Biuro kupna i sprzedaży Wł. Tokarskiego w Zakopanem. 6936 2 2

Nauczycielka
języka francuskiego, posiadająca patent z uniwersytetu paryskiego, z kilkoletnim pobytem we Francyi oraz praktyką nauczycielską, z powodu wakacyi ma godziny wolne. Ul. Batorego 18, I p., drzwi na lewo. 6937 2 3

Adwokat Smoleń
w Chrzanowie
poszukuje zaraz **koncypienta**, posiadającego przynajmniej jednoroczną praktykę adwokacką. 6993 2 3

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska L. 10. Rządca drukarni L. K. Górski.